

INSTITUTUL DE INVESTIGARE A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI MEMORIA EXILULUI ROMÂNESC

RAPORT DE ACTIVITATE

2011

PREAMBUL

În conformitate cu HG nr. 134/2010, care modifică prevederile H.G. nr. 1372/2009 referitoare la comasarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR) cu Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc (INMER), a fost înființat Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER). În data de 24 februarie profesorul Vladimir Tismăneanu a fost numit, prin decizia primului-ministru, Președinte al Consiliului Științific al IICCMER. În ziua de 25 februarie, profesorul Ioan Stanomir a fost numit Președinte Executiv al IICCMER. Pe 3 martie au fost numiți în funcție domnii Mihail Neamțu, Director Științific, și Bogdan Iacob, Secretar al Consiliului Științific. O consecință directă a acestor decizii a fost eliberarea din funcție a conducerii executive a IICCMER. Începând cu 15 septembrie 2011, printr-un acord stabilit cu Președintele Consiliului Științific al IICCMER, Prof. Vladimir Tismăneanu, Dr. Mihail Neamțu s-a retras din activitatea executivă a Institutului. Funcția de Director Științific a fost preluată de Dr. Cristian Vasile (cercetător al Institutului de Istorie "Nicolae Iorga"). Numirea d-lui Vasile a fost făcută în conformitate cu HG Nr. 134 din 23 februarie 2010. În acest context și ținând cont de faptul că în primele luni de activitate ale Institutului în 2010 conducerea a fost nevoită să restructureze atât structura cât și documentele ce reglementează funcționarea acestuia, 2011 a fost primul an în care a existat posibilitatea implementării agendei de proiecte într-un an bugetar complet. În prezent, IICCMER are 38 de posturi ocupate din totalul de 40 prevăzute prin decizia Guvernului României și raportat la cele 42 de posturi prevăzute în HG-ul pe baza căruia funcționează Institutul.

Continuând activitatea începută în 2010, conducerea a IICCMER își desfășoară activitatea pornind de la o serie de principii directoare:

- a. cercetarea științifică a variilor aspecte ce țin de istoria regimului comunist din România și perioada imediat postcomunistă la un nivel de performanță comparabil cu cel existent la instituții similare internaționale.

- b. permanenta comunicare a rezultatelor cercetării publicului din Romania și comunității științifice internaționale.
- c. Realizarea unei serie de proiecte educaționale (manuale, conferințe, expoziții, vizionări de filme/piese de teatru, etc.) al căror scop fundamental va fi comunicarea și instruirea elevilor și studenților asupra experienței istorice a comunismului.
- d. Stabilirea unui sistem extins și comprehensiv de parteneriate cu instituții de profil similar din țară și străinătate, cu fundații și organizații naționale și internaționale, cu instituții de stat sau private care dețin materiale relevante în vederea studierii comunismului din România.

În 2011, conducerea IICCMER și-a stabilit, cu sprijinul Președintelui Consiliului Științific și al membrilor acestui organism, următoarele obiective principale de activitate în conformitate cu mandatul primit din partea premierului României:

1. Extinderea activității științifice atât pe plan intern cât și internațional. Acest lucru s-a reflectat în numărul mare de publicații, conferințe și colaborări academice stabilite realizate de angajații IICCMER.
2. Consolidarea și multiplicare proiectelor educaționale care se înscriu în procesul amplu de asumare a trecutului comunist în România.
3. Optimizarea comunicării cu publicul larg în privința diverselor proiecte care sunt în desfășurare atât pe plan intern cât și internațional legate de recunoașterea și condamnarea crimelor regimurilor comuniste, comemorarea victimelor totalitarismului de extremă stânga și cunoașterea torționarilor vinovați de crimele și abuzurile din perioada 1945-1989. În acest sens, semnarea de către IICCMER a Platformei Conștiinței și Memoriei Europene a fost un pas fundamental. Totodată, IICCMER a reușit să obțină promulgarea Legii privind declararea zilei de 23 august Ziua Comemorării Victimelor Fascismului și Comunismului și a zilei de 21 decembrie Ziua Memoriei Victimelor Comunismului în România.

1. RAPORTAREA ACTIVITĂȚII IICCMER LA MĂSURILE PREVĂZUTE ÎN PROGRAMUL DE GUVERNARE 2009-2012

CAPITOLUL I: ADMINISTRAREA ȘI ANALIZAREA, DE O MANIERĂ RIGUROASĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ, A MEMORIEI REGIMULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA, ÎN DIRECTĂ COLABORARE CU CELELALTE INSTITUȚII ALE STATULUI, ÎN SPIRITUL VALORILOR CONSTITUȚIONALE

Atribuțiile Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc se subscriu măsurilor prevăzute în Programul de guvernare și, în sens mai larg, recomandărilor din Raportul Final al Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, document care a stat la baza declarației Președintelui României de condamnare a regimului comunist, rostită în Parlament la data de 18 decembrie 2006

Principalele prevederi din Programul de Guvernare

- Asigurarea condițiilor necesare în domeniul cercetării științifice și tehnice în vederea afirmării activității de creație și inovare, dezvoltării unor tehnologii autohtone avansate, creșterii competitivității produselor românești.
- Susținerea domeniilor de vârf cu potențial pentru performanță și a domeniilor în care România este implicată la nivel internațional (CERN, Extreme Light Infrastructure).
- Sporirea numărului de cercetători cu rezultate științifice de nivel internațional.
- Creșterea atractivității carierelor științifice și promovarea tinerilor cercetători.
- Încurajarea parteneriatelor instituționale și a repatrierii diasporei științifice românești.
- Integrarea cercetării științifice în mediul economic și social.
- Întărirea capacității instituționale și personale pentru atragerea de fonduri internaționale, publice și private.

- a) Adună date, documente și mărturii cu privire la toate acțiunile care au lezat drepturile și libertățile omului în anii regimului comunist, care pot fi utilizate de organele de cercetare penală în acțiunile lor de investigare specifică;
- b) Examinează modul de organizare și funcționare a tuturor instituțiilor responsabile pentru instalarea și perpetuarea regimului comunist;
- c) Identifică retorica și propaganda ideologiei comuniste în domenii de impact public precum cinematografia, televiziunea, artele plastice, muzica și în alte domenii;
- d) Analizează semnificația instituțională și principalele evenimente ale anului 1990, în contextul democratizării, în special sub aspectul încălcării drepturilor și libertăților individuale;
- e) Aduce la cunoștința opiniei publice actele de violență, abuzurile și crimele săvârșite din comanda directă a Partidului Comunist Român;
- f) Organizează expoziții memoriale, lansări de carte, dezbateri privind situarea memoriei comunismului în geografia simbolică a culturii române;
- g) Organizează seminarii, congrese, colocvii, mese rotunde, școli de vară, conferințe naționale și internaționale;
- h) Acordă burse sub denumiri care onorează disidența anticomunistă, în scopul stimulării cercetării în domeniul istoriei comunismului la nivelul învățământului universitar și preuniversitar;
- i) Oferă consultanță și expertiză calificată la solicitarea unor structuri publice sau private.

CAPITOLUL II: SPRIJINIREA CREĂRII UNOR MECANISME EDUCAȚIONALE ȘI DE INFORMARE DESTINATE SĂ PROMOVEZE, LA NIVEL PUBLIC, NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL, DEZVOLTAREA UNEI CULTURI A LIBERTĂȚII, DEMOCRAȚIEI ȘI A STATULUI DE DREPT

Principalele prevederi din Programul de Guvernare

- Susținerea și promovarea drepturilor culturale fundamentale ale tuturor cetățenilor: acces la cultură și participare la viața culturală, în interdependența și inter-relația acestora cu celelalte drepturi fundamentale.
- Dezvoltarea unor politici comune între cultură și educație atât în ceea ce privește educarea publicului tânăr pentru consumul cultural și dezvoltarea abilităților lor creative, cât și în ceea ce privește educația artistică specializată precum și pentru formarea profesională continuă și reconversia profesională.
- Sprijinirea proiectelor care încurajează implicarea organizațiilor neguvernamentale românești în programe cu impact civic-formativ.
- Susținerea, respectarea și protejarea dreptului la diversitate culturală, religioasă și lingvistică, recunoscut ca atare de Carta Drepturilor Fundamentale a UE.
- Protejarea și respectul identităților culturale, a tradițiilor și moștenirii culturale (patrimoniu material și imaterial).
- Utilizarea fondurilor europene pentru sectorul culturii:
  - Restaurarea monumentelor istorice
  - Reabilitarea centrelor istorice.
- Promovarea valorilor culturii române precum și a celor aparținând minorităților naționale în circuitul cultural internațional și susținerea mobilității creatorilor, artiștilor, specialiștilor din sectorul culturii, prin implementarea unui program de măsuri de sprijin, care să cuprindă acordarea de sprijin financiar și material/logistic pentru rezidențe, călătorii, studii și cercetări, pentru stimularea prezenței și poziționării pe piața culturală internațională.

- a) Studiază influența și efectul ideologiei comuniste asupra politicilor de urbanism în perioada 1945-1989, în domeniile educației, arhitecturii, patrimoniului și artelor vizuale.
- b) Analizează impactul pe termen scurt și lung al politicilor economice, ecologice și sociale, inițiate de regimul comunist.
- c) Conceperea și realizarea unor instrumente de lucru colective, lucrări de sinteză, enciclopedii, dicționare tematice, monografii, bibliografii și altele, necesare în contextul local și internațional.
- d) Valorificarea rezultatelor cercetării prin publicarea de lucrări științifice, reviste, broșuri și colecții de carte, a unor portaluri electronice, manuale, dar și a altor lucrări în domeniu, în limba română și în principalele limbi de circulație internațională, difuzate în format tipărit și/sau electronic.
- e) Inițierea, stabilirea, dezvoltarea și susținerea de raporturi de colaborare și cooperare cu alte unități sau departamente ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ale Parlamentului României, ale Administrației Prezidențiale, Academiei Române, a Arhivelor Naționale, universități acreditate în România și peste hotare, asociații profesionale, precum și cu alte universități, institute și centre de cercetare, locale și internaționale, care au un obiect de studiu de interes comun.
- f) Propunerea de proiecte educaționale la nivel pre-universitar, universitar și post-universitar, în direcția cercetării perioadei comuniste și a perioadei imediat post-comuniste.
- g) Redactarea de studii și cercetări în care să fructifice rezultatele investigațiilor întreprinse și care să exprime poziția Institutului în probleme legislative, de comemorare și politici educaționale.
- h) Dezvoltarea unui program de proiecte care să fie externalizate, pe baza de concurs, unor grupuri de cercetători sau instituții (din țara și străinătate) și care vor avea obiective de analiză și investigare care pot fi integrate în activitățile departamentelor Institutului.

**CAPITOLUL III: DEZVOLTAREA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ÎN DOMENIUL ISTORIEI
COMUNISMULUI PRIN METODE CRITICE ȘI COMPARATIVE, CULEGEREA,
ARHIVAREA ȘI PUBLICAREA DOCUMENTELOR REFERITOARE LA EXILUL
ROMÂNESC DIN PERIOADA 1940-1989 ȘI MINORITĂȚI**

Principalele prevederi din Programul de Guvernare

- Promovarea unor acțiuni politico-diplomatice profesioniste pentru a transforma comunitățile românești din străinătate într-un avantaj pentru țara noastră, o pârgie de influență și o sursă de mândrie națională.
- Protejarea și promovarea drepturilor românilor aflați în afara granițelor țării, atât pentru cei care trăiesc în vecinătatea țării noastre, cât și pentru cei din emigrație.
- Încurajarea, inițierea și susținerea manifestărilor culturale de tip identitar.
- Combaterea discriminării și promovarea toleranței.
- Aducerea la suprafață și promovarea valorilor diversității culturale.
- Încurajarea dialogului interetnic.

- a) Efectuarea de studii și cercetări, în țară și în străinătate, pentru aprofundarea cunoașterii fenomenului exilului românesc.
- b) Achiziționarea sau primirea de donații a oricăror mărturii, publicații ori documente ale fostului exil sau despre acesta.
- c) Identificarea, aducerea în țară și conservarea documentelor fostului exil, în original sau copie, pe orice suport, răspândite în diferite țări ale lumii.
- d) Finanțarea editării și reeditării, tipăririi și publicării de memorii, cărți, studii, articole, corespondență, memorie fotografică și video, colecții de documente, albume fotografice privitoare la fostul exil românesc.
- e) Organizarea de reuniuni și colocvii consacrate exilului.

- f) Prezentarea cercetării românești în domeniul exilului și al minorităților la întâlnirile științifice naționale și internaționale.
- g) Sprijinirea din punct de vedere material, în limita sumelor alocate prin buget, a acelor instituții ale fostului exil care trebuie să rămână în străinătate, ca prezențe active românești în țările respective.
- h) Cercetarea, în context comparativ, a fenomenului exilului politic și cultural românesc, promovând proiectele de cercetare și investigare ce vizează constituirea unui dosar instituțional și intelectual al perioadei comuniste.
- i) identificarea principalelor mijloace represive și de propagandă create în perioada regimului comunist pentru a controla exilul românesc.
- j) identificarea principalelor politici construite în perioada regimului comunist cu privire la minorități etnice și religioase (cadrul instituțional, cadrul legislativ, etc.).
- k) investigații științifice referitoare la abuzurile și încălcările drepturilor omului săvârșite pe întreaga durată a regimului comunist în România (cu referire la minorități etnice și religioase).
- l) constituirea unei arhive de istorie orală: interviuarea personalităților din cadrul exilului românesc, a reprezentanților comunităților minorităților etnice și religioase, ale comunităților afectate de migrații forțate în perioada postbelică, a membrilor nomenclaturii, care au conceput sau au pus în practică mecanisme represive sau de propagandă destinate strict exilului sau comunităților minoritare.
- m) identificarea, repatrierea, stocarea și prelucrarea materialelor relevante pentru exilul românesc, aflate în afara teritoriului României.
- n) Inițierea și implicarea în proiecte de cercetare comparativă, în colaborare cu universitari și centre de cercetare din România și străinătate.
- o) Identificarea unor surse de finanțare pentru proiecte de cercetare, muzeale sau ed

4. MONITORIZAREA ACTIVITĂȚII IICCMER ÎN ANUL 2011 PRIN RAPORTAREA LA MĂSURILE DE GUVERNARE

1.EXPOZIȚII

Expoziția „Râmnicu Sărat – Închisoarea Tăcerii (1945 – 1963)”

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Unul dintre proiectele de anvergură ale Institutului este „ <i>Memorialul Râmnicu Sărat</i> ”, prin care dorim să aducem la cunoștința publicului un subiect mai puțin cunoscut al istoriei noastre recente și anume regimul de exterminare practicat de autoritățile comuniste împotriva „ <i>dușmanilor poporului</i> ” în penitenciarul de la Râmnicu Sărat, în perioada 1948-1963. Penitenciarul s-a remarcat prin condiții extreme de detenție, fiind supranumit „ <i>închisoarea tăcerii</i> ”. Regimul alimentar precar, lipsa tratamentului medical, tortura, au dus la decesul multor personalități închise aici. Din acest punct de vedere istoria povestea închisorii este una aparte. A fost dată în folosință la sfârșitul secolului al XIX-lea și a funcționat până în anul 1963. Până în 1948 închisoarea a funcționat ca spațiu de încarcerare pentru deținuții de drept comun, fiind destinată celor condamnați la pedepse de maxim 2 ani închisoare corecțională. Începând cu anul 1947, la Râmnicu Sărat au fost închiși în regimul detenției politice țărani originari din zona Buzăului care nu și-au plătit cotele obligatorii sau cei care se opuneau colectivizării, membrii partidelor istorice (PNT și PNL) din împrejurimile Râmnicului Sărat și ale Buzăului, iar din 1957 liderii Partidului Național Țărănesc Ion Mihalache, Corneliu Coposu, Ilie Lazăr, Ion Diaconescu, Victor Rădulescu-Pogoneanu și mulți alții. În perioada în care a funcționat ca închisoare politică (1948-1963), caracteristicile regimului de detenție de la Râmnicu Sărat au fost izolarea, înfometarea și bătaia deținuților politici de către gardieni, precum și de către comandantul penitenciarului. Închisoarea a fost desființată în aprilie 1963, la o lună după moartea liderului țărănist Ion Mihalache.
3) Denumirea politicii	Reabilitarea și promovarea spațiului memorial Râmnicu Sărat
4) Scop	Fostul penitenciar de la Râmnicu Sărat stă astăzi drept mărturie a regimului concentraționar din perioada comunistă, mult timp după ce victimele sale nu mai sunt. Luând în considerare însemnătatea acestui spațiu, prin Hotărârea de Guvern nr.549 adoptată în ședința din 6.06.2007, fosta închisoare de la Râmnicu Sărat a fost trecută din administrarea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național în administrarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc cu scopul organizării unui Memorial al Victimelor Comunismului . Misiunea viitorului memorial este una educativă, în condițiile în care cunoașterea trecutului recent este una

	deficitară, în special în rândul tinerilor, și de omagiere a victimelor represiunii comuniste. Transformarea într-un memorial va face din acest ansamblu arhitectural un loc de diseminare a cunoștințelor despre istoria recentă a României.
5) Obiective	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Fosta închisoare de la Râmnicu Sărat stă astăzi drept mărturie a regimului concentraționar din perioada comunistă, mult timp după ce victimele sale nu mai sunt. Misiunea expoziției este una educativă, în condițiile în care cunoașterea trecutului recent este deficitară, în special în rândul tinerilor. Încărcătura istorică a fostei închisori ne determină să căutăm un mijloc de resuscitare a memoriei colective actuale, un instrument prin care să reușim reconstituirea trecutului pentru generațiile tinere. ✚ Expoziția prezintă aspecte din istoria închisorii în perioada comunistă. Astfel, sunt reconstituite momente ale vieții în închisoare (regulamentul de funcționare, regimul alimentar, pedepsele, modalitățile de comunicare, tratamentul medical, izolarea) și câteva portrete ale celor încarcerați aici. ✚ Expoziția propune o construcție tridimensională în aer liber, care să sugereze spațiul și caracterul închisorii prin formă, proporții, culoare, textură, dar și prin organizarea și repartizarea materialului informativ expus. Această construcție cuprinde atât un spațiu exterior cât și unul interior, în așa fel încât vizitatorii să poată pătrunde mai bine dimensiunea istorică a închisorii. În exterior, construcția sugerează, prin fotografii, clădirea monument a închisorii, iar în interior sunt prezentate informații despre deținuți, viața din închisoare, fotografii, documente – rapoarte, scrisori, note, declarații.
6) Beneficiari	Publicul larg, puțin informat.
7) Parteneri	Fundația Konrad Adenauer, CNSAS, RPER, Institutul Cultural Român, Fundația Corneliu Coposu, Arhivele Naționale, Fundația Pro - Patrimonio.
8) Impact	Expoziția a fost deschisă publicului din București timp de două săptămâni în curtea Muzeului București, fiind vizitată de aproximativ 500 de persoane. De asemenea, expoziția a fost prezentată și publicului râmnicean timp de o lună, fiind vizitată de aproximativ 1000 de persoane. Expoziția a reuși să atragă interesul publicului asupra fostei închisori de la Râmnicu Sărat, astfel facilitându-ne inițierea unei campanii de promovare și strângere de fonduri pentru transformarea acestui spațiu în memorial al victimelor comunismului.
9) Perspective	Expoziția va fi prezentată în cursul anului 2012 la Berlin în parteneriat cu Institutul Cultural Român – Berlin și Muzeul Stasi.

1. WEBSITE-URI

www.memorialulramnicusarat.ro

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Unul dintre proiectele de anvergură ale Institutului este „ <i>Memorialul Râmnicu Sărat</i> ”, prin care dorim să aducem la cunoștința publicului un subiect mai puțin cunoscut al istoriei noastre recente și anume regimul de exterminare practicat de autoritățile comuniste împotriva „ <i>dușmanilor poporului</i> ” în penitenciarul de la Râmnicu Sărat, în perioada 1948-1963. Penitenciarul s-a remarcat prin condiții extreme de detenție, fiind supranumit „ <i>închisoarea tăcerii</i> ”. Regimul alimentar precar, lipsa tratamentului medical, tortura, au dus la decesul multor personalități închise aici. Din acest punct de vedere istoria povestea închisorii este una aparte. A fost dată în folosință la sfârșitul secolului al XIX-lea și a funcționat până în anul 1963. Până în 1948 închisoarea a funcționat ca spațiu de încarcerare pentru deținuții de drept comun, fiind destinată celor condamnați la pedepse de maxim 2 ani închisoare corecțională. Începând cu anul 1947, la Râmnicu Sărat au fost închiși în regimul detenției politice țărani originari din zona Buzăului care nu și-au plătit cotele obligatorii sau cei care se opuneau colectivizării, membrii partidelor istorice (PNT și PNL) din împrejurimile Râmnicului Sărat și ale Buzăului, iar din 1957 liderii Partidului Național Țărănesc Ion Mihalache, Corneliu Coposu, Ilie Lazăr, Ion Diaconescu, Victor Rădulescu-Pogoneanu și mulți alții. În perioada în care a funcționat ca închisoare politică (1948-1963), caracteristicile regimului de detenție de la Râmnicu Sărat au fost izolarea, înfometarea și bătaia deținuților politici de către gardieni, precum și de către comandantul penitenciarului. Închisoarea a fost desființată în aprilie 1963, la o lună după moartea liderului țărănist Ion Mihalache.
3) Denumirea politicii	Reabilitarea și promovarea spațiului memorial Râmnicu Sărat
4) Scop	Fostul penitenciar de la Râmnicu Sărat stă astăzi drept mărturie a regimului concentraționar din perioada comunistă, mult timp după ce victimele sale nu mai sunt. Luând în considerare însemnătatea acestui spațiu, prin Hotărârea de Guvern nr.549 adoptată în ședința din 6.06.2007, fosta închisoare de la Râmnicu Sărat a fost trecută din administrarea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național în administrarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc cu scopul organizării unui Memorial al Victimelor Comunismului . Misiunea viitorului memorial este una educativă, în condițiile în care cunoașterea trecutului recent este una deficitară, în special în rândul tinerilor, și de omagiere a victimelor represiunii comuniste. Transformarea într-un memorial va face din acest ansamblu arhitectural un loc de diseminare a cunoștințelor despre istoria recentă a României.

5) Obiective	<p>Website-ul www.memorialramnicusarat.ro este construit ca o bază de date despre închisoarea de la Râmnicu Sărat, accesibilă atât publicului larg (mai puțin informat), cât și cercetătorilor (ca instrument pentru cercetare). La nivelul conținutului, această platformă cuprinde descrieri ale închisorii, o importantă colecție de fotografii și documente cu foști deținuți politici, fișe matricole penale, biografii și o serie de interviuri cu supraviețuitori ai închisorii și rude ale acestora. De asemenea, unul dintre obiective va fi reprezentat de reconstituirea unei liste cât mai complete a deținuților politici care au trecut pe la Râmnic. Prin accesarea acestui website, vizitatorii pot afla informații despre:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Istoricul închisorii; ✚ Biografii ale foștilor deținuți politici; ✚ Tur virtual al închisorii; ✚ Activități culturale ; ✚ Documente de arhivă; ✚ Concurs de proiecte arhitecturale; ✚ Multimedia; ✚ Fișe matricole penale ale celor care au trecut pe la Râmnicu Sărat; ✚ Universitatea de Vară. <p>Website-ul va fi disponibil publicului atât în limba română, cât și în limba engleză.</p>
6) Beneficiari	Publicul larg, puțin informat.
7) Parteneri	Fundația Konrad Adenauer, CNSAS, Fundația Corneliu Coposu, Arhivele Naționale.
8) Impact	Website-ul este o premieră la nivel național, reușind să strângă informații și documente utile despre fosta închisoare comunistă de la Râmnicu Sărat. Website-ul poate fi un mijloc de informare pentru publicul mai puțin informat în aria comunismului, cât și un instrument de lucru pentru cercetătorii din domeniu. De asemenea, website-ul constituie un punct de plecare pentru realizarea unei platforme virtuale a viitorului memorial de la Râmnicu Sărat.
9) Perspective	Se va continua procesul de strângere de informații și documente noi.

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul își propune realizarea unui suport de curs on-line care să reprezinte un instrument didactic și de informare accesibil în orice moment pentru orele de istorie dedicate regimului comunist în programele de istorie la liceu (programa obligatorie pentru clasele a X-a, a XI-a și a XII-a și cursul opțional <i>O istorie a comunismului din România</i> pentru clasele a XI-a sau a XII-a), ca și pentru studenții preocupați de subiect.
3) Denumirea politicii	Suport de curs on-line în aria comunismului românesc.
4) Scop	Suportul de curs on-line (site-ul) conține toate elementele necesare unei informări ample și variate în domeniul istoriei comunismului: cronologie, prezentarea manualului, dicționar, portrete, marturii, hărți, galerie foto, bibliografie, activități didactice, link-uri utile etc. , astfel încât elevii, studenții și profesorii să găsească un instrument util pentru pregătirea lecțiilor, dar și pentru dezvoltarea personală a cunoașterii în domeniu. Accesul la acest site se face de pe platforma www.crimelecomunismului.ro ceea ce va asigura vizibilitate pentru IICCMER în rândul profesorilor, studenților și al elevilor.
5) Obiective	<p>Din punct de vedere didactic un astfel produs oferă profesorului un suport ideal pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Accesarea, într-o manieră interactivă, a unei varietăți de surse scrise, fotografii, hărți, grafice, file-uri audio și video, informații și puncte de vedere cu privire la istoria comunismului din România; ✚ Crearea unor situații de învățare cu privire la evenimente din istoria recentă în care sursa principală de informație este internetul; ✚ Crearea, prin contactul cu internetul, a unei mai bune motivații a elevilor de a învăța și cerceta această perioadă din istoria României. ✚ Centrarea demersului didactic asupra elevului și individualizarea parcursurilor de învățare

	<p>Pentru Profesori</p> <ul style="list-style-type: none"> + De ce învățăm despre comunism + Relație etică între generații + Didactica istoriei recente și a istoriei secolului XX + Didactica istoriei comunității + Programa + Probleme sensibile și controversate + Cum se evaluează un manual de istorie + Perspective plurale în istorie <p>Pentru Elevi</p> <ul style="list-style-type: none"> + De ce învățăm despre comunism + Cronologie interactivă + Bibliografie tematică + Dicționar de termeni + Biografii + Mărturii a) actori oficiali; b) victime; c) actori contemporani neimplicați + Surse Oficiale + Istorie academică + Surse video + Hărți + Monumente – Muzee + Copii despre comunism, pe fiecare concurs in parte + Link-uri + Exerciții, aplicații auto-evaluare
6) Beneficiari	Elevii și profesorii de istorie din ciclul liceal, studenții.

7) Parteneri	Proiectul este realizat în colaborare cu Fundația Soros. Comisia Europeană, Fundația Konrad Adenauer și Ambasada Olandei
8) Impact	Suportul de curs reprezintă o alternativă la metoda clasică de predare a istoriei comunismului. Website-ul conține aplicații complexe ce pot fi folosite cu ușurință de către profesor la clasă. Acest instrument este testat în prezent de către mai mulți profesori de istorie din țară.
9) Perspective	IICCMER va organiza în anul 2012 cursuri de formare cu profesorii de istorie din țară în vederea utilizării website-ului la orele de istorie. Website-ul va fi completat cu informații și în perioada următoare.

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul își propune realizarea unui suport de curs on-line care să reprezinte un instrument didactic și de informare accesibil în orice moment pentru orele de istorie dedicate regimului comunist în programele de istorie la liceu (programa obligatorie pentru clasele a X-a, a XI-a și a XII-a și cursul opțional <i>O istorie a comunismului din România</i> pentru clasele a XI-a sau a XII-a), ca și pentru studenții preocupați de subiect.
3) Denumirea politicii	Website informativ despre represiunii comuniste.
4) Scop	Proiectul a realizat o pagină dedicată sistemului concentraționar din România comunistă. Structurată sub forma unei hărți, pagina cuprinde închisorile, coloniile de muncă, azilele psihiatrice, locurile de deportare folosite de regimul comunist pentru încarcerarea deținuților politici, precum și locurile unde s-au desfășurat execuții sumare. Pentru fiecare loc semnalat cuprinde un scurt istoric, mărturii și alte materiale audio-video.
5) Obiective	<u>Obiectiv general:</u> Dezvoltarea unei metode alternative privind studierea regimului comunist la școală. <u>Obiectiv specific:</u> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Accesarea, într-o manieră interactivă, a unei varietăți de surse scrise, fotografii, hărți, grafice, file-uri audio și video cu privire la istoria sistemului concentraționar din România; ✚ Crearea unor situații de învățare cu privire la represiunea exercitată de regimul comunist; ✚ Crearea, prin contactul cu internetul, a unei mai bune motivații a elevilor de a învăța și cerceta această perioadă din istoria României.
6) Beneficiari	Elevii și profesorii de istorie din ciclul liceal, studenții.
7) Parteneri	Proiectul este realizat în parteneriat cu Fundația Konrad Adenauer și

	Fundația Soros.
8) Impact	<p>Website-ul reprezintă o alternativă la metoda clasică de predare a istoriei comunismului. Website-ul conține aplicații complexe ce pot fi folosite cu ușurință de către profesor la clasă. Acest instrument este testat în prezent de către mai mulți profesori de istorie din țară.</p> <p>Harta conține șase serii de elemente, care vor fi semnalate prin elemente grafice diferite și pot fi separate și în hărți separate:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Penitenciare ✚ Lagăre, Unități și Colonii de muncă ✚ Centre de ancheta ✚ Azile psihiatrice ✚ Centre de triere și deportare ✚ Execuții sumare, masacre <p>Linkul de la fiecare element grafic de la hartă conține:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Scurt istoric – prezentare 30 rânduri și foto de arhivă sau actuale ✚ Deținuți politici (prezentări biografice, liste) ✚ Responsabili (prezentări biografice, liste) ✚ Surse și mărturii (linkuri, facsimile, înregistrări audio, video) <p><u>MENIU SITE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Descriere proiect ✚ Introducere în istoria spațiului concentraționar românesc ✚ Echipă proiect ✚ Contact ✚ Căutare <p><u>Butoane:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Harta spațiului concentraționar românesc ✚ Harta penitenciarelor cu caracter politic ✚ Harta lagărelor, unităților și coloniilor de muncă ✚ Harta azilelor psihiatrice ✚ Harta execuțiilor sumare și masacrelor comise de autoritățile comuniste ✚ Harta spațiului concentraționar românesc în perioada 1945-

	<p>1955</p> <ul style="list-style-type: none"> Harta spațiului concentraționar românesc în perioada 1956-1964 Harta spațiului concentraționar românesc în perioada 1965-1989
9) Perspective	<p>IICCMER va organiza în anul 2012 cursuri de formare cu profesorii de istorie din țară în vederea utilizării website-ului la orele de istorie. Website-ul va fi completat cu informații și în perioada următoare.</p>

2. PROIECTE EDUCAȚIONALE

Mapa „Drepturile omului în istoria recentă a României”

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul își propune realizarea unui curriculum extra-școlar pentru elevi între 8 și 15 ani, cu scopul de a promova educația pentru drepturile omului, prin intermediul unei analize critice a trecutului comunist. Activitățile propuse au fost însoțite de materiale didactice pentru elevi (portofolii de surse istorice, exerciții, modele de campanii civice cu privire la drepturile omului) și pentru profesori (orientări metodologice, modele de activități didactice).
3) Denumirea politicii	Programă extra-școlară și materiale didactice pentru elevi și profesori
4) Scop	<p>Materiale didactice realizate sunt folosite în diverse programe extra-școlare, precum și în cadrul orelor de istorie și cultură civică din ciclul de învățământ gimnazial.</p> <p>Aspectul inovator al proiectului îl reprezintă atât grupul țintă (elevi între 8 și 15 ani, care nu beneficiază de o educație sistematică pentru drepturile omului, cât și activitățile propuse care vizează consolidarea valorilor legate de respectarea drepturilor omului în rândul tinerilor din România. De asemenea, proiectul și-a propus să amelioreze metodologia specifică de predare a istoriei regimurilor totalitare și, în particular, a istoriei comunismului românesc.</p>
5) Obiective	<p><u>Obiectiv general:</u></p> <p>Proiectul își propune să contribuie la interiorizarea valorilor reprezentate de drepturile omului în rândul învățătorilor și profesorilor precum și al elevilor, să dezvolte un model de educație pentru autonomie fundamental diferit de cel al educației paternaliste.</p> <p><u>Obiectiv specific:</u></p> <p>Premisa este însăși privirea retrospectiv-critică asupra situației drepturilor omului în perioada regimului comunist. Pentru acțiunea didactică a învățătorilor și profesorilor proiectul va promova un tip de demers didactic realizat din perspectiva pedagogiei libertății având ca repere fundamentale: educația pentru diversitate, educația pentru dimensiunea de gen, educația pentru respectul față de minoritățile de orice fel, educația pentru apărarea activă a drepturilor omului. Pentru elevi proiectul își propune să creeze situații de învățare și exersare a unor acțiuni civice, democratice care să reprezinte expresia interiorizării</p>

	drepturilor fundamentale ale omului, în scopul prevenirii atitudinilor, conduitelor și comportamentelor generate de educația de tip autoritar. De asemenea, proiectul va stimula crearea unui parteneriat între elevi, cadre didactice, familii, organizații ale societății civile, cu utilizarea mijloacelor de socializare specifice tinerilor, în vederea îmbunătățirii relațiilor și a comunicării inter-generaționale.
6) Beneficiari	Profesorii de istorie, Elevii ciclului liceal superior, Metodiști
7) Parteneri	Ambasada Olandei, Fundația Konrad Adenauer
8) Impact	În prezent <i>Mapa Drepturile omului în istoria recentă a României</i> este utilizată de către elevii de gimnaziu din peste 300 de școli. De asemenea, ea este disponibilă publicului larg pe website - ul IICCMER.
9) Perspective	Continuarea promovării proiectului în rândul elevilor și profesorilor din România.

Cursuri de formare „Drepturile omului în istoria recentă a României”

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul își propune realizarea unui curriculum extra-școlar pentru elevi între 8 și 15 ani, cu scopul de a promova educația pentru drepturile omului, prin intermediul unei analize critice a trecutului comunist. Activitățile propuse au fost însoțite de materiale didactice pentru elevi (portofolii de surse istorice, exerciții, modele de campanii civice cu privire la drepturile omului) și pentru profesori (orientări metodologice, modele de activități didactice).
3) Denumirea politicii	<i>Drepturile omului în istoria recentă a României</i> - training pentru învățători și profesori care predau discipline umaniste (istorie, științe socio-umane, limba română, limbi străine)
4) Scop	Prin organizarea de cursuri de perfecționare pentru profesori de istorie și cultură civică IICMER își propune să contribuie la interiorizarea valorilor reprezentate de drepturile omului în rândul învățătorilor și profesorilor precum și al elevilor, să dezvolte un model de educație pentru autonomie fundamental diferit de cel al educației paternaliste. Premisa este însăși privirea retrospectiv-critică asupra situației drepturilor omului în perioada regimului comunist. Pentru acțiunea didactică a învățătorilor și profesorilor proiectul va promova un tip de demers didactic realizat din perspectiva pedagogiei libertății având ca repere fundamentale: educația pentru diversitate, educația pentru dimensiunea de gen, educația pentru respectul față de minoritățile de orice fel, educația pentru apărarea activă a drepturilor omului.
5) Obiective	<p><u>Obiectiv general:</u></p> <p>Programul se adresează învățătorilor și profesorilor care lucrează cu copii cu vârste între 10 și 15 ani. Scopul programului este formarea și consolidarea valorilor democratice în rândul elevilor și profesorilor, precum și dezvoltarea unei didactici bazate pe o pedagogie a libertății, a educației pentru diversitate, a respectului pentru drepturile omului și a educației civice. Cursurile se desfășoară pe parcursul a două zile și abordează teme precum: „Școlarizarea emoțiilor”, „Comunism vs. Drepturile omului”, „Cetățenia și spiritul public”.</p> <p><u>Obiectiv specific:</u></p> <p>Programul face parte dintr-un proiect amplu al IICCMER - finanțat de Ambasada Regatului Țărilor de Jos la București și Fundația Konrad</p>

	<p>Adenauer - care include crearea unui curriculum pentru activități extrașcolare și cele de tip „școala după școală” pentru elevii de gimnaziu, organizarea unor concursuri și campanii civice pentru elevi și organizarea unei tabere de iarnă la finalul lui 2011.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Implicarea directă a cadrelor didactice în producerea Ghidului pentru profesori ✚ Desfășurarea unui concurs de campanii civice ✚ Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice din toată aria disciplinelor umaniste, în domeniul educației civice și al educației pentru drepturile omului în rândul elevilor din învățământul primar și gimnaziu.
6) Beneficiari	Profesorii de istorie, Elevii ciclului liceal superior, Metodiști
7) Parteneri	Ambasada Olandei, Fundația Konrad Adenauer
8) Impact	<p>Au fost organizate 4 cursuri de formare în cadrul cărora au participat 120 de profesori care predau discipline umaniste și 30 de metodiști.</p> <p>Petroșani – 20-21 mai (30 profesori din municipiul Petroșani și zonele limitrofe)</p> <p>București – 27-28 mai (30 profesori din municipiul București și județul Ilfov)</p> <p>Constanța – 10-11 iunie (30 profesori din municipiul Constanța și zonele limitrofe)</p> <p>Tulcea – 24-25 iunie (30 profesori din județele Tulcea, Călărași, Brăila, Galați)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Materialele educaționale, suportul de curs și cursul propriu-zis au fost receptate pozitiv și au surprins prin originalitatea produselor și prin stilul atractiv, stimulat și motivant de lucru. ✚ Au fost apreciate: maniera interactivă de desfășurare a cursului, activitățile practice, atmosfera destinsă, relaxată, dar foarte responsabilă ✚ A fost apreciată ideea abordărilor transdisciplinare și a cooperării cadrelor didactice din mai multe discipline ✚ S-a exprimat fără rezerve disponibilitatea de a participa la alte activități similare

	<ul style="list-style-type: none"> ✚ A fost remarcată inițiativa IICCMER și calitatea prestațiilor reprezentanților acestei instituții
9) Perspective	<ul style="list-style-type: none"> ✚ IICCMER va organiza cursuri de formare și în anul 2012. Dezvoltarea unor activități de formare pentru cadrele didactice care resimt deficitul de calitate în domeniul formării profesionale inițiale și continue; ✚ Dezvoltarea comunicării între profesori, cercetători etc. în cadrul unor rețele profesionale, care să stimuleze reflecția profesională, să confere încredere și optimism, să trateze cu respect cadrele didactice ✚ Lărgirea ofertei de activități pentru elevi coordonate de instituții din afara MECTS ✚ Producerea de materiale educaționale (pe hârtie sau on-line) care să depășească limitele destul de strâmte ale manualelor școlare. Profesorii resimt lipsa unor resurse educaționale care: <ul style="list-style-type: none"> - Creează modele de situații de învățare dincolo de rutină și care oferă alte perspective didactice neexplorate până acum - Dezvoltă subiecte care nu sunt abordate în cursurile de psiho – pedagogie sau metodică. - Oferă oportunități care încurajează sentimentul de libertate al profesorilor. - Antrenează utilizarea tehnologiilor de comunicare <p>Creează perspective noi asupra specialității și asupra perspectivelor transdisciplinare.</p>

Concurs de campanii civice „Civismul - de la Eu și Ceilalți, la Noi”

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	<p>Acest proiect a urmărit să îi determine pe tinerii din România să se implice în activități extra-curriculare. Prin acest proiect educațional, elevii au intrat în contact cu ceea ce înseamnă o campanie civică.</p> <p>O campanie civică reprezintă un set de acțiuni care:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Au la bază un program coerent; ✚ Au ca scop să atragă atenția în mod public asupra unei/unor probleme de interes public; ✚ Produc soluții de rezolvare a problemelor; ✚ Influențează pozitiv viața oamenilor într-o comunitate; <p>Tipuri de campanii civice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ De sensibilizare față de o problemă de interes general; ✚ De donare/strângere de fonduri sau alte resurse materiale în vederea susținerii unor proiecte; ✚ De rezolvare a unei probleme punctuale/locale; ✚ De informare cu privire la subiecte de interes general sau local; ✚ De solidaritate civică cu proiecte, persoane, organizații, instituții etc. care acționează în domeniul civic; ✚ De voluntariat; ✚ De promovare a unor evenimente culturale, artistice, sportive, de educație etc.
3) Denumirea politicii	Concurs de campanii civice pentru elevi
4) Scop	Scopul proiectului a fost acela de a-i determina pe tinerii din România să reflecteze asupra problemelor cu care se confruntă comunitățile în care trăiesc și să participe în mod direct la ameliorarea lor.
5) Obiective	<p><u>Obiectiv general:</u></p> <p>Proiectul s-a adresat elevilor din ciclul preuniversitar, care au fost invitați să-și formeze echipă coordonată de un profesor, să identifice o temă sau o problemă de interes pentru ei și pentru comunitatea din care fac parte, să gândească soluții și să întreprindă una sau mai multe acțiuni pentru ameliorarea ei.</p>

	<p>Obiectiv specific: Educarea elevilor în sensul socializării civice prin dobândirea de cunoștințe, deprinderi civice, valori și atitudini civice; Interiorizarea rolurilor sociale specifice cetățeniei într-o societate democratică; Conștientizarea ideii de mediere a propriei existențe între împlinirea personală, acțiunea publică și binele comun; Exersarea competențelor civice într-o acțiune publică; Promovarea educației pentru valori și atitudini în spiritul pedagogiei libertății;</p>
6) Beneficiari	elevii din ciclul preuniversitar
7) Parteneri	Ambasada Olandei, Fundația Konrad Adenauer
8) Impact	<p>Perioada de desfășurare: 27 septembrie 2011 – 1 decembrie 2011. Evaluarea campaniilor civice s-a făcut pe baza unui raport (max. 3 pagini), care trebuie să conțină o descriere a proiectului, scopul și obiectivele acestuia, o prezentare asupra activității întreprinse și rezultatele obținute (vezi anexa).</p> <p>Termenul limită de trimitere a materialelor: 1 decembrie 2011. Anunțarea rezultatelor concursului: 10 decembrie 2011.</p> <p>Criteriile de evaluare a campaniilor civice au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Scopul și obiectivele campaniei; ✚ Relevanța problemei pentru spațiul civic; ✚ Mesaje transmise (slogan, simboluri etc.); ✚ Vizibilitatea/mediatizarea campaniei; ✚ Impactul public (efecte, rezultate imediate și pe termen mediu, feedback instituțional); ✚ Diversitatea socială a participanților (vârstă, nivel de educație, mediu de proveniență); ✚ Număr de participanți; ✚ Calitatea prezentării campaniei în concurs. <p>Juriul concursului de campanii civice inițiate de elevi "<i>Civismul - de la Eu și Ceilalți, la Noi</i>", format din: domnul Huub Alberse - Secretar II în cadrul Ambasadei Regatului Țărilor de Jos în România, doamna Norma Nițescu – Ofițer de proiecte în cadrul Ambasadei Regatului Țărilor de Jos în România, Florin Soare - cercetător IICCMER, Adelina Țîntăriu - cercetător IICCMER, a convenit asupra următoarelor distincții:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Premiul I, se acordă campaniei „<i>Dacă vrei sa faci un bine, atunci fă-l când este nevoie</i>” (Școala cu clasele I-VIII, Răucești, jud. Neamț, profesor coordonator Anton Traian). ✚ Premiul II, se acordă campaniei „<i>Tutunul distruge inocența</i>” (Grupul <i>Curioșii</i>, Liceul Teoretic „Lucian Blaga”, Constanța, profesor coordonator Mariana Ștefan). ✚ Premiul III, se acordă campaniei „<i>O lume fără animale în suferință</i>” (Grupul <i>CLIO</i>, Colegiul „Emil Racoviță”, Brașov, profesor coordonator Adina Anghel). ✚ În urma evaluării, juriul a hotărât acordarea unei mențiuni: campania „<i>Vrem o viață fără fum</i>” (Grup <i>Ambasadorii</i>, Grupul Școlar „Traian Vuia”, Craiova, profesor coordonator Cadea Nori).
9) Perspective	Organizarea unei școli de iarnă pe tema <i>Drepturile omului în secolul XX</i>

Caravana cinematografică

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul are la bază familiarizarea elevilor din România cu efectele regimului comunist din România prin prezentarea vizuală a acestuia.
3) Denumirea politicii	Caravana cinematografică reprezintă un proiect educațional de analiză a fenomenului totalitar și a culturii și civilizației în timpul regimurilor comuniste prin intermediul cinematografiei.
4) Scop	IICCMER a inițiat colaborarea cu licee prestigioase din diferite orașe ale țării în vederea unor proiecții de filme cu rol educativ în rândul elevilor din circuitul Ministerului Educației. Acest proiect a constă în proiecții și vizionări de filme românești și europene, care au generat dezbateri în cadrul unei sesiuni de comunicări între profesorii de istorie, elevi și publicul participant. Acest demers asigură o mai bună înțelegere a grupului țintă prin reprezentarea vizuală a comunismului ca fenomen totalitar în secolul XX, a istoriei recente care a fost grav distorsionată ideologic, prin intermediul propagandei, cu schimbarea semnificației evenimentelor, dar și a unui recurs la memoria culturală prin evidențierea, a principalelor <i>lieux de memoire</i> care au jalonat fenomenul comunist.
5) Obiective	<p>Obiectiv general: Familiarizarea tinerilor din România cu istoria comunismului din România</p> <p>Obiective specifice: Acest proiect vine în sprijinul manualului „<i>O istorie a comunismului din România</i>” și urmărește edificarea spiritului civic, a reflexului etic și evaluarea și chestionarea cu instrumente moderne și</p>

	pe baza dialogului, a unei părți din istoria Europei și a României, ca parte integrantă a spațiului de cultură și civilizație european. IICCMER va pune la dispoziția liceelor o serie de materiale și instrumente de lucru, precum și un set de filme care să poată fi vizionate ulterior.
6) Beneficiari	Profesori și elevi din mediul rural și urban din circuitul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.
7) Parteneri	În vederea realizării acestui proiect IICCMER a colaborat cu Institutul Polonez, Institutul Goethe, Centrul Ceh, Centrul Cultural Maghiar, Institutul Cultural Bulgar care au realizat o selecție a filmelor raportate la istoria comunismului în Europa centrală și de sud-est, selecție care a intrat în baza de date a fiecărui liceu pentru a putea fi vizionate, dar și a unei bibliografii și a unei baze de date menite să faciliteze obținerea unor informații suplimentare pentru elevii interesați.
8) Impact	Proiectul a avut o contribuție semnificativă în aria proiectelor educaționale, reușind să readucă în discursul public istoria comunismului din România și efectele acestuia în plan social. Mai mult, IICCMER a pus la dispoziția școlilor materiale educaționale necesare în predarea comunismului.
9) Perspective	Se remarcă necesitatea continuarea proiectului și în anii următori.

Istorie și regimuri de memorie. Comunități multietnice și politici patrimoniale în Transilvania.

Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
Formularea problemei	Numărul redus de cercetări antropologice dedicate istoricului unor minorități transilvănene; inexistența unor proiecte care să permită viitorilor politologi să efectueze cercetări de teren.
Denumirea politicii	Proiectul educațional și de cercetare antropologică <i>Istorie și regimuri de memorie. Comunități multietnice și politici patrimoniale în Transilvania.</i>
Scop	Educațional și științific.
Obiective	Obiectiv general: <ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectul are o finalitate educațională: inițierea studenților în metodele de cercetare antropologică și istorică; 2. Și una științifică : cercetare de teren.

	<p><u>Obiective specifice:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Training (metode de cercetare) - Teren in Calnic, iunie-iulie 2011 - Arhivare, prelucrare materiale obținute pe teren, august-septembrie 2011 - Organizarea unui seminar, valorificând rezultatele cercetării, decembrie 2011.
Activitate 2011 in cadrul proiectului	<p>Departamentul de Exil si Minorități al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) continua in 2011 proiectul educațional si de cercetare <i>(Hi)stories and Reconciling Memories. Multiethnic Communities and Politics of Cultural Heritage in Transylvania, Romania</i>, in colaborare cu Laboratoire d'Anthropologie des Mondes Contemporains, Université Libre de Bruxelles (LAMC, ULB) si cu sprijinul financiar al Fundatiei Konrad Adenauer.</p> <p>După un training in metode de cercetare istorice si antropologice efectuat cu studenții participanți la proiect, in luna iulie s-a desfășurat cercetarea de teren in București (4-6 iulie, 13-16 iulie), în localitatea Călnic/Kelling (județul Alba) si in Sibiu. Cercetarea a fost coordonată de doi profesori, Damiana Oțoiu (Directoarea departamentului „Exil si minorități” al IICCMER si cadru didactic la Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București, FSPUB) și David Berliner (LAMC, ULB). Echipa proiectului este formata din studenți de la FSPUB: Andreea Apostol, Alexandru Belc, Cristina Golomoz, Szilard Pap, Alin Savu, respectiv de la ULB: Manon Istasse</p>
Beneficiari	Studenți, public larg.
Parteneri	Laboratoire d'Anthropologie des Mondes Contemporains, Université Libre de Bruxelles, Fundația Konrad Adenauer.
Impact	Folosind mijloacele studiului etnografic și ale istoriei orale, cercetătorii prezenți pe teren au adunat mărturii, fotografii și documente din arhive private, observații și capturi vizuale ale localității. Proiectul a implicat si cercetare în arhivele statului (Călnic, București) si ale bisericii (Arhivele centrale ale bisericii evanghelice C.A. din Romania, Sibiu). Toate materialele adunate în urma cercetării de teren pot fi consultate la arhivele IICCMER, fondul <i>Patrimonio/(Hi)stories and Reconciling Memories 2011</i> . Pe baza acestor materiale, au fost redactate deja 4 lucrări care au fost prezentate la conferințe studențești internaționale. De asemenea, 2 articole au fost acceptate spre publicare in revista “Transition” (editata de Centre d'Etude de la Vie Politique, Université Libre de Bruxelles).
Perspective	Se remarcă necesitatea continuării proiectului și în anii următori.

Universitatea de Vară Râmnicu-Sărat – Comunismul între memorie și istorie

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul are la bază dialogul între cercetători și studenți privind regimul comunist din România și a efectelor acestuia asupra societății. Mai mult, IICCMER dorește să familiarizeze generația tânără cu locurile de memorie, în acest caz fost închisoare comunistă de la Râmnicu Sărat.
3) Denumirea politicii	Universitatea de Vară a analizat modalitățile de amintire și reamintire sub raport istoric și biografic a perioadei 1944-1989. Studenții participanți au fost invitați să reflecteze asupra diferitelor aspecte ideologice, sociale și politice ale comunismului. Întrucât efectele acestei perioade încă sunt resimțite la nivelul societății românești, o mai bună cunoaștere a trecutului recent va ajuta la aprofundarea înțelegerii realităților prezente.
4) Scop	Conștientizarea trecutului, pe de o parte, prin dialogul direct cu cei care au fost martori și victime ale sistemului represiv comunist, iar pe de altă parte, prin intermediul lectorilor, nume prestigioase pentru cercetarea comunismului românesc și est-european, dar și a perioadei postdecembriste.
5) Obiective	Obiectiv general: cercetarea trecutului comunist Obiective specifice: stabilirea unor dialoguri cu tinerii cercetători asupra problemelor teoretice ridicate de ideologia și practica comunistă.
6) Beneficiari	Studenți, masteranzi, doctoranzi
7) Parteneri	Fundația Konrad Adenauer
8) Impact	Proiectul a avut ca rezultat implicarea studenților în aria cercetării comunismului din România, dându-le posibilitatea de a deschide sesiuni de comunicări și de a intra în contact cu locurile de memorie ale represiunii comuniste.
9) Perspective	Se remarcă necesitatea continuarea proiectului și în anii următori.

Program de Master în Istoria Comunismului Românesc

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Facultatea de Istorie, Universitatea „Al. Ioan Cuza”, Iași
2) Formularea problemei	Realizarea unei platforme de învățământ superior cu specializarea în istoria recentă
3) Denumirea politicii	Program de master în Istoria Comunismului Românesc
4) Scop	<ul style="list-style-type: none"> • formarea didactică a absolvenților, el va fi un program de profesionalizare, în sensul creării de specialiști care să aibă capacitatea de a populariza și promova cunoștințele dobândite în acest domeniu • formarea de specialiști în domeniul istoriei comunismului și a studiilor privind comunismul; proiectul își propune să fie un program de cercetare, care să producă specialiști bine pregătiți din punct de vedere academic în domeniul studiilor despre comunism și postcomunism, cu atât mai mult cu cât numărul unor astfel de specialiști este destul de redus în România
5) Obiective	<p>Obiectiv general: cercetarea trecutului comunist</p> <p>Obiective specifice: stabilirea unor dialoguri cu tinerii cercetători asupra problemelor teoretice ridicate de ideologia și practica comunistă.</p>
6) Beneficiari	Studentii, profesori
7) Parteneri	Facultatea de Istorie, Universitatea „Al. Ioan Cuza”, Iași
8) Impact	Absolvirea primei promoții (2008-2010) a programului de master <i>Istoria comunismului românesc</i> .
9) Perspective	Noi generații de cercetători specializați în Istoria Comunismului Românesc

4.DEZBATERI ȘI CONFERINȚE

Atelier științific franco-român „*Memoria Holocaustului și Memoria Gulagului*”

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2. Formularea problemei	Proiectul își propune organizarea unui atelier științific franco-român pe tema <i>Memoria Holocaustului și Memoria Gulagului</i> , în parteneriat cu Ambasada Franței la București, Colgiul Noua Europă, Centre de Recherche Scientifique Franța și Facultatea de Științe Politice, Universitatea București.
3. Denumirea politicii	Atelier științific
4. Scop	Atelierul regroupează cercetători români și francezi, studenți și profesori interesați de istoria comunismului și a fascismului și nazismului, precum și de justiția de tranziție și politicile de memorie care au urmat prăbușirii regimurilor dictatoriale.
5. Obiective	<p><u>Obiectiv general:</u></p> <p>Realizarea unei dezbateri cu privire la modalitățile prin care trecutul totalitar este analizat.</p> <p><u>Obiectiv specific:</u></p> <p>Analizarea dintr-o perspectivă comparativă a modului în care justiția de tranziție și politicile de memorie au fost realizate în statele cu trecut totalitar.</p>
6. Beneficiari	Cercetători, studenți și profesorii din științe sociale
7. Parteneri	Institut des sciences sociales du politique, CNRS; Facultatea de Științe Politice, Universitatea București; CeFReS, Centre français de recherche en sciences sociales, Colegiul Noua Europă.
8. Impact	Atelierul a reușit să strângă un număr de 100 de participanți. De asemenea, s-a bucurat de prezența unor nume importante din istoriografia franceză și românească. Printre aceștia, s-au numărat Alain Blum, EHESS – Franța, Jean-Charles Szurek, CNRS – Franța, Andrei Pleșu – Colegiul Noua Europă, Florin Țurcanu, FSP – Universitatea București, Liviu Rotman, Universitatea din Tel Aviv, Damiana Oțoiu, ICCMER, Raluca Grosescu, ICCMER.
9. Perspective	Realizarea unor ateliere și în anul 2012.

Dezbaterea „Istoria comunismului în educația românească”

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Fundația Soros
2. Formularea problemei	Se constată necesitatea introducerii în câte mai multe școli din România a cursului opțional de istorie a comunismului din România. Considerat un subiect important, IICCMER ajută la identificarea modalităților de predare și prezentare a istoriei comunismului.
3. Denumirea politicii	Dezbatere
4. Scop	Fundația Soros România, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Asociația Profesorilor de Istorie din România – CLIO au organizat în data de 12 aprilie dezbaterea <i>Istoria comunismului în educația românească</i> . Au fost discutate chestiuni legate de modul în care percep elevii problematica comunismului la orele de curs, cât de mult folosesc profesorii de istorie în predarea curentă ceea ce învață în cadrul diverselor cursuri de perfecționare, precum și care sunt carențele istoriei orale ale acelei perioade.
5. Obiective	<p>Obiectiv general: predarea în școlile din România a istoriei comunismului</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ ameliorarea metodologiei de predare a istoriei comunismului din România ✚ implementarea cursului de istoria a comunismului din România în cât mai multe școli și licee din circuitul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.
6. Beneficiari	Elevi și profesori
7. Parteneri	Fundația Soros, Asociația Profesorilor de Istorie din România – CLIO
8. Impact	<p>Au participat: Ovidiu Voicu, Fundația Soros; Andrei Gheorghiuță, Fundația Soros; Raluca Grosescu, IICCMER; Doru Dumintrescu Ministerul Educației; Mihai Manea, APIR-CLIO; Mihai Stamatescu, profesor; Monica Dworski, CEDU 2000+; Ioana Boca, Academia Civică; Cristina Anisescu, CNSAS. Alături de ei au participat la dezbatere profesori și elevi de liceu.</p> <p>Considerăm că acest proiect a reușit să readucă ca temă fundamentală a discursului public problema trecutului comunist și necesitatea predării lui într-un mod obiectiv în mediul educațional românesc. De asemenea, s-a remarcat necesitatea elaborării unor servicii educaționale în aria istoriei comunismului pentru elevii atât din</p>

	mediul urban, cât și din cel rural. Punerea la dispoziția sistemului educațional pachete educaționale de calitate (manuale, perfecționarea profesorilor în metodologia istoriei comunismului).
9. Perspective	Continuarea ciclului de dezbateri și în anii următori.

Conferințele „Monica Lovinescu”

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul are în vedere o analiză a culturii și civilizației în perioada comunistă dintr-o perspectivă multidisciplinară a istoriei literare, a istoriei artei, a politologiei, a istoriei ideilor, a istoriei cinematografiei, a filozofiei etc. În acest sens, conferințele reunesc competențele unor specialiști în acest domenii cu privire la fenomenul comunist în încercarea de a oferi o cât mai nuanțată analiză în măsură să-i releve complexitatea.
3) Denumirea politicii	Introducerea unor discursuri alternative în măsură să redea întreaga complexitate a dinamicii culturale în perioada comunistă
4) Scop	Acest proiect are în vedere reunirea unor perspective diferite, a unor abordări diferențiate care reunite pot recupera întreaga complexitate a unui fenomen de cultură și civilizație. Conferințele sunt adresate deopotrivă unui public larg, însă informat cultural, cât și specialiștilor în domeniu. Proiectul a început în iunie 2010 și a devenit alături de conferințele Remember o marcă a IICCMER, urmând să continue în anul 2012. De asemenea, invitații sunt personalități culturale, a căror notorietate este în măsură să atragă un public divers, demersul științific fiind asociat unui demers educativ. În cursul anului 2012 conferințele vor fi adunate ca studii într-un volum care urmează să fie publicat la prestigioasa editură „Curtea Veche” cu care IICCMER are un contract de colaborare.
5) Obiective	<p><u>Obiectiv general:</u> analiza comunismului dintr-o perspectivă pluridisciplinară</p> <p><u>Obiective specifice:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Diseminarea unor competențe specifice unui public larg interesat de istoria recentă • educarea și informarea publicului în spiritul adevărului istoric și al valorilor democratice • crearea unui spațiu de dialog și dezbateri, fiecare conferință

	<p>fiind urmată de un dialog al conferențiarului cu publicul</p> <ul style="list-style-type: none"> • suplinirea unui deficit de informație, a absenței la nivelul spațiului public a unor programe similare în măsură să disemineze aceste cunoștințe • publicarea unui volum pornind de la aceste conferințe destinat specialiștilor în domeniu, volum care să reunească perspectivele diversificate ale unor discipline cu privire la același subiect: cultura și civilizația în perioada comunistă
6) Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Conferințele au atras un public larg, diversificat, de la tineri de liceu și studenți la profesori, cercetători și intelectuali de diverse formații interesați de istoria recentă. Prin aceste cursuri, ICCMER a reușit să medieze o relație de cunoaștere între personalități culturale și un public interesat.
7) Parteneri	ICR, Editura „Curtea Veche”
8) Impact	<ul style="list-style-type: none"> • Considerăm că acest proiect a reușit să readucă ca temă fundamentală în discursul public problema trecutului comunist și necesitatea analizei sale dintr-o perspectivă multidisciplinară în măsură să-i releve complexitatea. • Conferințele au atras și un public tânăr constituit din elevi de liceu și studenți interesați de istoria recentă • Conferințele au oferit și ocazia unui dialog deschis, au configurat un spațiu polemic venit pentru decantarea unor concluzii, pentru precizarea unor nuanțe și pentru formarea civică
9) Perspective	Se remarcă necesitatea continuării proiectului și în anii următori.

Conferințele „The Other Romania. Cold War Broadcasting”, “Analiza și asumarea trecutului recent în societățile post-dictatoriale” , „Memorie și interpretări ale regimului comunist din Europa de Est. Constructing the “Socialist Nation” in Central and Eastern Europe. Minority Politics during Communist Dictatorship“, „Romii la începuturile regimului comunist. Între recunoaștere și ignorarelor și regimuri de memorie”

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei, scopul si obiectivele	Necesitatea de a prezenta cercetările în aflate în curs în departament, volume recent apărute, sau de a organiza colocvii pe teme conexe proiectelor departamentului.
3.Denumirea politicii	Organizare conferințe, colocvii, mese rotunde
4.Activitate 2011 în cadrul proiectului	<p>APRILIE 2011:</p> <p>IICCMER a organizat miercuri, 27 aprilie, în colaborare cu Radio Free Europe/ Radio Liberty (RFE/RL), evenimentul „The Other Romania. Cold War Broadcasting”, dedicat rolului Radio Europa Liberă în timpul Războiului Rece. Cu această ocazie a avut loc o dublă lansare de carte (<i>Cold War Broadcasting: Impact on the Soviet Union and Eastern Europe: A Collection of Studies and Documents</i>, CEU Press, 2010; <i>Radio Free Europe and Radio Liberty: The CIA Years and Beyond</i>, Stanford University Press, 2010), cu participarea autorului/ editorului, dl. A. Ross Johnson. Lansarea de carte a fost urmată de o masă rotundă moderată de Damiana Oțoiu, Directorul Departamentului Exil și Minorități, la care au participat: dl. A. Ross Johnson; dl. Mihnea Berindei, cercetător CNRS și membru al consiliului științific al IICCMER; dl. Dorin Dobrinu, director al Arhivelor Naționale ale României și dl. Stephen Ruken, secretar adjunct al Ambasadei SUA din București. Evenimentul a avut loc la sediul IICCMER.</p> <p>MAI 2011:</p> <p>Conferința studentească “Analiza și asumarea trecutului recent în societățile post-dictatoriale”, organizată în perioada 13-14 mai 2011 de către Facultatea de Științe Politice, Universitatea din București, în colaborare cu IICCMER și cu Universitățile Bologna - Forlì (în cadrul proiectului european <i>Me 2 EU: From Memory to Europe</i>), a invitat la o reflecție asupra asumării și înțelegerii trecutului recent în societățile post-dictatoriale. Conferința a fost organizată în parteneriat cu Agence Universitaire de la Francophonie, Bureau Europe Centrale et Orientale, Serviciul de Cooperare și Acțiune Culturală al Ambasadei Franței la București, Delegația Wallonie Bruxelles în România, Policy Center for</p>

	<p>Roma and Minorities, București, Europe Direct CENTRAS București (Centrul de Informare al Reprezentanței Comisiei Europene la București), ASSP-UB (Asociația studenților în științe politice din Universitatea din București).</p> <p>Institutul Cultural Român din Paris, în colaborare cu IICCMER (Departamentul Exil și Minorități & Departamentul Politici publice), au organizat luni, 16 mai, lansarea revistei <i>History of Communism in Europe</i> (prima ediție internațională a anuarului IICCMER), însoțită de o dezbateră despre <i>Memorie și interpretări ale regimului comunist din Europa de Est</i>. Au participat Anette Wiewiorka (CNRS), Damiana Oțoiu (IICCMER), Raluca Grosescu (IICCMER). Dezbaterile au vizat: <i>Metode și mijloace de rememorare a trecutului nazist și comunist</i> (Anette Wiewiorka), <i>Decomunizarea și metamorfoza spațiului urban</i> (Damiana Oțoiu), <i>Reprezentări ale comunismului în rândul populației din România: între nostalgie și amnezie</i> (Raluca Grosescu).</p> <p>DECEMBRIE 2011:</p> <p>Organizarea unor evenimente științifice dedicate temei <i>Constructing the “Socialist Nation” in Central and Eastern Europe. Minority Politics during Communist Dictatorships</i>, e.g. :</p> <p>12 decembrie, conferința susținută de dr. Viorel Achim, intitulată “Romii la începuturile regimului comunist. Între recunoaștere și ignorare”, moderator Damiana Oțoiu, discussant Cristian Vasile.</p> <p>15 decembrie: seminar la facultatea de Științe Politice, Universitatea din București, pentru prezentarea rezultatelor proiectului “Istorie și regimuri de memorie”. Vorbitori: Damiana Oțoiu, Alexandru Belc, Alin Savu, Andreea Apostu.</p>
5.Beneficiari	Publicul larg, studenți, cercetători, media.
6.Parteneri	Institut des sciences sociales du politique, CNRS; Facultatea de Științe Politice, Universitatea București; CeFRoS, Centre français de recherche en sciences sociales; Ambasada Franței în România; Radio Europa Liberă.
7.Impact	Evenimentele au avut un public numeros și foarte divers (cercetători, jurnaliști, studenți, membri ai corpului diplomatic, etc.).
8.Perspective	Se remarcă necesitatea continuării proiectului și în anii următori.

	Atelierele franco-romane vor avea încă 2 sesiuni in primăvara anului 2012 (una la București, una la Paris).
--	---

Conferința „Ce știm despre Gulag” / „Gulag: What we know now and why it matters“

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	Într-un context în care sondajele de opinie indică o nostalgie față de perioada de dinainte de 1989 se constată necesitatea mediatizării în România a suferințelor generate de sistemul totalitar comunist atât în spațiul sovietic, cât și în Europa Centrală și de Est.
3.Denumirea politicii	Proiectul „Ce știm despre Gulag” / „Gulag: What we know now and why it matters“ a constat într-o conferință susținută de Anne Applebaum, istoric și ziarist, la care au participat filosofii români Gabriel Liiceanu și Horia-Roman Patapievici.
4.Scop	Această conferință vine ca o continuare firească a seriei de comunicări și prelegeri organizate la IICCMER sau în cadrul Universității de Vară de la Râmnicu Sărat și dedicate dimensiunii represive a regimului comunist. Scopul acestui proiect este de a contribui la o mai bună înțelegere a naturii totalitare a regimurilor politice postbelice din Uniunea Sovietică, România și Europa Centrală și de Est. Conferința a fost înregistrată și postată pe site-ul IICCMER. Conferința a fost proiectată să se desfășoare în paralel cu lansarea volumului semnat de Anne Applebaum și intitulat <i>Gulagul. O istorie</i> (Ed. Humanitas, 2011, volum apărut cu sprijinul IICCMER).
5.Obiective	<p>Obiectiv general: popularizarea abordărilor occidentale, bazate pe multiple surse istorice, privind fenomenul Gulagului.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înlesnirea unei comparații între complexul de lagăre de muncă patronat de poliția politică sovietică și realitățile Gulagului românesc. • Inițierea unui dialog între istorici, politologi occidentali și intelectuali români privind istoria comunismului.
6.Beneficiari	Publicul larg, studenți, doctoranzi și cercetători.
7.Parteneri	Fundația Konrad Adenauer, Editura Humanitas, Institutul Cultural

	Român, Institutul Polonez
8.Impact	<p>Considerăm că acest proiect a reușit să readucă în atenție, ca temă fundamentală, problema caracterului represiv al regimurilor de tip sovietic.</p> <p>Conferința și prezentarea volumului <i>Gulagul. O istorie</i> au generat o discuție profundă, dar accesibilă publicului (cca 100-120 de persoane) despre victimele represiunii comuniste, discuție care a oferit posibilitatea audienței să surprindă reflecții pline de substanță privind răul totalitar (comunist și nazist) în secolul al XX-lea. Conferința s-a dovedit a fi un eveniment semnificativ pentru o mai bună înțelegere a naturii totalitare a regimurilor politice din Uniunea Sovietică, România și Europa Centrală și de Est.</p>
9.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua seria conferințelor dedicate universului concentraționar comunist și în anii următori.

Workshop-ul „Revoluția arhivelor. Accesul la sursele istoriei recente”

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	Accesul la documentele care privesc istoria recentă a fost și, din multe puncte de vedere, a rămas o problemă și astăzi. Statul român a condamnat simbolic, prin intermediul a două comisii prezidențiale, participarea la Holocaust și respectiv dictatura comunistă, dar în termeni practici mai sunt multe de făcut pentru ca trecutul dictaturilor să fie cunoscut în profunzime.
3.Denumirea politicii	workshop
4.Scop	Evaluarea procesului de deschidere a arhivelor în vederea studierii trecutului recent.
5.Obiective	<p>Obiectiv general: Legislația și reglementările interne restrictive, orientate adeseori spre secretomanie, perpetuarea până astăzi a unor practici instituționale din perioada comunistă, problemele financiare și logistice ale instituțiilor care gestionează arhive constituie tot atâtea impedimente în calea cercetătorilor care studiază aspectele sensibile ale istoriei secolului XX.</p> <p>Obiective specifice: În unele instituții, regimul de acces la documente s-a îmbunătățit, dar există și cazuri în care, paradoxal, s-au înregistrat regrese tocmai în anii din urmă. „Revoluția arhivelor” după standarde moderne este abia la început.</p>

6.Beneficiari	Publicul larg, studenți, doctoranzi și cercetători.
7.Parteneri	Fundația Konrad Adenauer, Arhivele Naționale ale României
8.Impact	Pornind de la sesizările cercetătorilor din arhive, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Arhivele Naționale ale României au luat inițiativa organizării unei dezbateri privind situația actuală a accesului la documente. La acest workshop au participat Dorin Dobrin (directorul Arhivelor Naționale ale României), Dragoș Petrescu (Președintele Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității), Stelian Obiziuc (directorul Arhivei Diplomatice a Ministerului Afacerilor Externe), Luminița Giurgiu (expert în cadrul Serviciului Istoric al Armatei) și Adrian Cioflâncă (director de departament în cadrul IICCMER). IICCMER își propune ca această dezbateră să se soldeze cu un număr de recomandări publice pentru liberalizarea regimului de acces în arhive.
9.Perspective	Organizarea de noi dezbateri pe această temă.

**Conferință susținută de Vladimir Tismăneanu la Universitatea „Al. I. Cuza Iași”:
"De ce și cum studiem comunismul. Perspective comparative"**

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Centrul de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului
2) Formularea problemei	Diseminarea metodologiilor și abordărilor științifice în spațiul universitar ieșean privind studierea fenomenului totalitar comunist.
3) Denumirea politicii	Cooperare și cercetare științifică pentru o sincronizare a agendei de cercetare cu instituții de învățământ superior din România.
4) Scop	Acest proiect a avut ca scop discutarea metodologiilor de studiere a fenomenului totalitar comunist printr-o abordare comparativă. Conferința a reprezentat un cadru de dialog cu mediul științific ieșean interesat de studierea comunismului. Evenimentul a fost un prilej de prezentare a diverselor metode și tehnici de studiere a comunismului și un element de cooperare cu mediul universitar ieșean. Acest ultim scop a permis stabilirea de contacte pentru viitoare colaborări științifice.
5) Obiective	<p>Obiectiv general: crearea unui cadru de prezentare a tipului de metodologii de cercetare în privința studierii comunismului.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea colaborării științifice cu cercetători și cadre didactice

	interesate în studierea fenomenului totalitar comunist în vederea realizării unor proiecte viitoare sub egida institutului.
6) Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Cadre didactice, studenți și cercetători din Iași specializați pe analiza și investigarea comunismului. • Publicul larg prin facilitarea unei mai bune cunoașteri a istoriei comunismului în România pe baza prezentării și discutării literaturii de specialitate.
7) Parteneri	Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” Iași, Fundația Konrad Adenauer
8) Impact	<ul style="list-style-type: none"> • Evenimentul a fost organizat în cadrul unui proiect mai larg al Centrului de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului, care a înființat și administrează, în cadrul Facultății de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, un program de master intitulat <i>Istoria comunismului românesc</i>. Începând cu 2008, la Iași sunt invitați profesori și cercetători renumiți pentru a conferența despre aspecte ale fenomenului totalitar comunist. În acest context, conferința nu fost doar una de specialitate, ci și de popularizare printre studenți, cercetători și cadre didactice a noilor metodologii în cercetarea comunismului românesc. • Cadrul de colaborare stabilit prin acest proiect va permite posibilitatea organizării unor evenimente similare în viitorul apropiat.
9) Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua astfel de prelegeri în mediul universitar ieșean.

România dictaturilor: 1938-1989. (Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, 29 noiembrie 2011)

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Centrul de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului
2. Formularea problemei	Dialogul științific între doctoranzi de la principalele universități din România care analizează dictaturile românești.
3. Denumirea politicii	Cooperare și cercetare științifică pentru o sincronizare a agendei de cercetare a instituțiilor de învățământ superior din România.
4. Scop	Acest proiect a avut ca scop discutarea aspectelor celor peste 50 de dictatură din istoria recentă a României. Conferința a reprezentat un cadru de dialog între doctoranzi de la numeroase centre universitare. Evenimentul a fost un prilej de sondare a principalelor subiecte de cercetare referitoare la istoria recentă, abordate în cadrul instituțiilor conducătoare de doctorat. Acest ultim scop a permis stabilirea de contacte pentru viitoare colaborări științifice.

5. Obiective	<p>Obiectiv general: crearea unui cadru de prezentare a tipului de cercetări în curs de desfășurare a unor doctoranzi de la principalele instituții conducătoare de doctorat care abordează subiecte legate de dictaturile României.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea colaborării științifice între viitorii cercetători în istoria totalitarismelor în vederea realizării unor proiecte viitoare sub egida institutului.
6. Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • 13 doctoranzi din România specializați pe analiza și investigarea diferitelor aspecte ale dictaturilor românești. • Publicul larg prin facilitarea unei mai bune cunoașteri a istoriei recente a României pe baza arhivelor deschise în ultimii ani, precum și pe baza altor surse specifice.
7. Parteneri	Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” Iași, Fundația Konrad Adenauer
8. Impact	<ul style="list-style-type: none"> • Evenimentul a fost organizat în cadrul unui proiect mai larg al Centrului de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului, care a înființat și administrează, în cadrul Facultății de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași un program de master intitulat <i>Istoria comunismului românesc</i>. În aprilie 2009 a fost organizat un eveniment similar, tot la Iași, sub aceleași auspicii. În acest context, conferința nu fost doar una de specialitate, ci și de popularizare printre studenți (studenți, masteranzi și doctoranzi) a temelor și subiectelor abordate în cadrul instituțiilor organizatoare de doctorat din România. • Cadrul de colaborare stabilit prin acest proiect va permite posibilitatea valorificării prin publicare a lucrărilor prezentate, dar și organizarea unor evenimente similare în viitorul apropiat
9. Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua astfel de colaborări cu instituții de învățământ superioare, conducătoare de doctorat.

**România comunistă văzută de la Paris, 1977-1989. Conferință susținută de
cercetător dr. Mihnea Berindei**

(Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, 9 decembrie 2011)

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Centrul de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului
2) Formularea problemei	Diseminarea rezultatelor cercetării în spațiul universitar privind imaginea României totalitare văzută din exil.
3) Denumirea politicii	Cooperare și cercetare științifică pentru o sincronizare a agendei de cercetare cu instituții de învățământ superior din România.
4) Scop	Acest proiect a avut ca scop discutarea imaginii României în ultimele decenii ale dictaturii comuniste, așa cum a fost aceasta tradusă de către exilații români de la Paris. Conferința a reprezentat un cadru de dialog cu mediul științific ieșean interesat de studierea comunismului. Evenimentul a fost un prilej de prezentare a informațiilor culese din diferite surse privind exilul românesc, dar și de discutare a altor aspecte ale istoriei României în epoca Ceaușescu.
5) Obiective	<p>Obiectiv general: crearea unui cadru de prezentare a istoriei României din anii '70-'80.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea colaborării științifice cu cercetători și cadre didactice interesate în studierea fenomenului totalitar comunist în vederea realizării unor proiecte viitoare sub egida institutului
6) Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Cadre didactice, studenți și cercetători din Iași specializați pe analiza și investigarea comunismului • Publicul larg prin facilitarea unei mai bune cunoașteri a istoriei comunismului în România pe baza arhivelor deschise în ultimii ani, precum și a altor surse specifice.
7) Parteneri	Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” Iași, Fundația Konrad Adenauer
8) Impact	<ul style="list-style-type: none"> • Evenimentul a fost organizat în cadrul unui proiect mai larg al Centrului de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului, care a înființat și administrează, în cadrul Facultății de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, un program de master intitulat <i>Istoria comunismului românesc</i>. Începând cu 2009, la Iași sunt invitați să susțină prelegeri în cadrul programului de master cercetători renumiți ai fenomenului totalitar comunist. În acest context, conferința nu fost doar una de specialitate, ci și de popularizare printre studenți, cercetători și cadre didactice a informațiilor privind exilul românesc și a viziunii asupra

	<p>României ceaușiste.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cadrul de colaborare stabilit prin acest proiect va permite posibilitatea organizării unor evenimente similare în viitorul apropiat.
9) Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua astfel de prelegeri în mediul universitar ieșean.

Conferința „Spectrele lui Dej”

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc Responsabil proiect: Mihai Burcea și Mihail Bumbăș
2.Formularea problemei	Acest eveniment a avut ca scop discutarea rolului lui Gheorghe Gheorghiu-Dej în istoria comunismului românesc în contextul împlinirii a 110 ani de la nașterea acestuia.
3.Denumirea politicii	conferință
4.Scop	O asemenea discuție era mai mult decât necesară dat fiind că acestui personaj central al istoriei comunismului românesc nu i-a fost dedicată încă o biografie exhaustivă.
5.Obiective	Obiectiv general: aducerea în discuție a unei perioade istorice mai puțin discutate . Obiective specifice: analiza regimului dejist.
6.Beneficiari	Publicul larg, studenți, doctoranzi și cercetători.
7.Impact	Conferința a analizat personalitatea/biografia liderului comunist, activitatea lui în perioada ilegalității și ascensiunea sa în poziția de lider absolut al Partidului Comunist. Totodată, au fost supuse analizei și cele mai importante aspecte ale funcționării partidului-stat în perioada conducerii dejiste.

8.Perspective	Organizarea de noi dezbateri pe această temă.
---------------	---

Asumarea dictaturii comuniste din România

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur
2. Formularea problemei	Prezentarea activității științifice a IICCMER și lansarea anuarului internațional al instituției History of Communism in Europe. Discutarea în acest context a unor elemente din cadrul inițiativelor IICCMER în procesul de asumare a trecutului comunist
3. Denumirea politicii	Popularizarea în Germania (Berlin) a activității științifice a IICCMER și a colaborării institutului cu Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur
4. Scop	Acest proiect face parte din campania de popularizare în străinătate a activității IICCMER și de consolidare a parteneriatelor instituționale realizate de institut. Discutarea unor probleme fundamentale care privesc analiza regimului comunist din România și a consecințelor revoluției române din 1989. Proiectul a presupus și participarea a doi membri ai Consiliului Științific, profesorul Bogdan Murgescu și Dr. Anna Kaminsky (director Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur). Totodată, prezentarea anuarului internațional a avut un dublu scop: popularizarea internațională a activității IICCMER și atragerea unor cercetători din Germania în vederea predării unor studii științifice despre cazul german în numărul din 2012 al anuarului.
5. Obiective	<p>Obiectiv general: o mai bună cunoaștere pe plan internațional a activității IICCMER și, în special, a anuarului History of Communism in Europe</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Colaborare romano-german în domeniul cercetării comunismului • Dialog cu publicul german și cu membri ai comunității românești din Berlin legat de regimul comunist din România și moștenirea lui • Obținerea de contribuții din parte cercetătorilor germani pentru numerele viitoare ale anuarului IICCMER • Discuții privind colaborări viitoare ale IICCMER în 2012 cu parteneri germani (Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur și Memorialului Berlin-Hohenschonhausen)

6. Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Cercetători interesați de studiul comparativ și interdisciplinar al comunismului în România și Europa • Publicul nespecializat interesat de procesul de asumare a trecutului comunist în România
7. Parteneri	Institutul Cultural Român din Berlin și Fundația Konrad Adenauer
8. Impact	<ul style="list-style-type: none"> • Considerăm că acest proiect a reușit să aducă în atenția publicului larg și a cercetătorilor din Germania activitatea IICCMER și, în special, anuarul History of Communism in Europe. • Obținerea de colaborări științifice în vederea numerelor viitoare al anuarului. • Colaborări cu Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Memorialului Berlin-Hohenschonhausen și Institutul Cultural Român din Berlin în 2012 care vor avea ca scop prezentarea unor proiecte inițiate de IICCMER (filme, publicații, expoziții) • aducerea pentru biblioteca IICCMER a 5 volume publicate de Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur ce vor putea fi studiate de către cercetătorii interesați
9. Perspective	Se remarcă necesitatea continuării unor astfel de proiecte și în anii următori.

Politici ale memoriei în Europa post-comunistă

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Institutul Cultural Român din Londra
2. Formularea problemei	Prezentarea activității științifice a IICCMER și lansarea anuarului internațional al instituției History of Communism in Europe. Discutarea în cadrul unei conferințe a unor elemente din cadrul inițiativelor IICCMER în procesul de asumare a trecutului comunist
3. Denumirea politicii	Popularizarea în Anglia (Londra) a activității științifice a IICCMER. Colaborarea în activitatea de cercetare a institutului cu parteneri din Anglia: University College of London și Oxford Brookes University
4. Scop	Acest proiect face parte din campania de popularizare în străinătate a activității IICCMER și de diversificare a parteneriatelor instituționale realizate de institut. Discutarea unor probleme fundamentale care privesc analiza regimului comunist din România și percepția populației țării noastre asupra istoriei și memoriei comunismului. Proiectul a presupus și participarea reputatului istoric Dennis Deletant (professor emeritus University College of London). Totodată, prezentarea anuarului internațional a avut un dublu scop: popularizarea

	<p>internațională a activității IICCMER și atragerea unor cercetători din Anglia în vederea predării unor studii științifice despre cazul german în numărul din 2012 al anuarului.</p>
5.Obiective	<p>Obiectiv general: o mai bună cunoaștere pe plan internațional a activității IICCMER și, în special, a anuarului History of Communism in Europe</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Colaborare romano-engleză în domeniul cercetării comunismului • Dialog cu publicul englez și cu membri ai comunității românești din Londra legat de regimul comunist din România și moștenirea lui • Obținerea de contribuții din parte cercetătorilor englezi (în special Londra) pentru numerele viitoare ale anuarului IICCMER sau alte proiecte ale institutului. • Discuții privind colaborări viitoare ale IICCMER în 2012 cu parteneri englezi (de exemplu, cu Dr. Marius Turda, lector la Oxford Brookes University)
6.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Cercetători interesați de studiul comparativ și interdisciplinar al comunismului și postcomunismului în România și Europa • Publicul nespecializat interesat de procesul de asumare a trecutului comunist în România
6.Parteneri	University College of London
7.Impact	<ul style="list-style-type: none"> • Considerăm că acest proiect a reușit să aducă în atenția publicului larg și a cercetătorilor din Anglia (Londra) activitatea IICCMER și, în special, anuarul History of Communism in Europe. • Obținerea de colaborări științifice în vederea numerelor viitoare ale anuarului. • Dialog internațional cu cercetători din Londra interesați de studierea comunismului în România
8.Perspective	Se remarcă necesitatea continuării unor astfel de proiecte și în anii următori.

Istorie și memorie. Trecutul sovietic, 1953-1989

1) Instituția inițiatoare	Comisia Internațională de Studiere a Crimelor Regimurilor de Ocupației Nazist și Sovietic din Lituania și Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Conferința a fost o colaborare internațională a institutelor de cercetare a regimurilor totalitare din Lituania, România, Letonia, Cehia, Estonia, Ucraina în vederea consolidării dialogului științific.
3) Denumirea politicii	Conferința a fost un proiect științific în cadrul căreia participanții din partea IICCMER au prezentat elemente ale cercetării din cadrul institutului și au dialogat cu parteneri din țările amintite mai sus în vederea dezvoltării unor abordări comparativ-regionale a fenomenului totalitar în secolul XX.
4) Scop	IICCMER a fost implicat în această conferință pentru a prezenta elemente ale cercetărilor desfășurate de unii angajați ai instituției și pentru a participa în cadrul inițiativei regionale de studiere și condamnare a regimurilor comuniste. Acest proiect a constat în susținerea a trei prelegeri în cadrul conferinței a cercetătorilor IICCMER și implicarea în discuțiile care au avut loc în timpul evenimentului. În cadrul conferinței au avut intervenții și membrii ai Parlamentului European care au analizat și discutat cu participanții modalități de promovare de legi și instituții care să aducă în prim-planul memoriei europene crimele comunismului.
5) Obiective	<p>Obiectiv general: Prezentarea în cadrul regional a cercetărilor din cadrul IICCMER și colaborarea internațională în vederea condamnării regimurilor comuniste în Europa</p> <p>Obiective specifice: această conferință a fost un primul eveniment major în cadrul Platformei Memoriei și Conștiinței Europene (vezi mai jos) – o asociație internațională a institutelor care studiază regimurile totalitare în Europa și are ca obiectiv facilitarea colaborării inter-guvernamentale și științifice pentru promovarea memoriei traumelor secolului XX.</p>
6) Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Cercetători străini interesați de studierea comunismului în România • Personalități politice din țările participante interesate de promovarea agendei Platformei Memoriei și Conștiinței Europene • cercetători din România – delegația IICCMER a adus pentru biblioteca institutului 12 volume publicate de partenerii din Lituania care conțin cercetări din această țară și din fostul spațiu sovietic asupra Gulagului și Holocaustului. Totodată, delegația IICCMER a discutat posibilitatea de viitoare colaborări științifice de care vor putea beneficia cercetătorii români în anii viitori.
7) Parteneri	Parlamentul Republicii Lituania, Institutul de Studiere a Regimurilor

	Totalitare din Republica Cehia și Comisia Europeană
8) Impact	Proiectul a avut o contribuție semnificativă în aria colaborării științifice internaționale și a parteneriatului inter-guvernamental în vederea promovării de legi și instituții care să aducă în prim-planul memoriei europene crimele comunismului.
9) Perspective	Se remarcă necesitatea continuării unor astfel de proiecte și în anii următori.

Comisiile de analiză a trecutului comunist în Republica Moldova și România

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Fundația pentru o Societate Deschisă (România)
2) Formularea problemei	Conferința a fost un cadru de analiză și dialog asupra experienței celor trei comisii de analiză a trecutului totalitar din România și Republica Moldova (Comisia Internațională de Studiere a Holocaustului în România, Comisia Prezidențială de Analiză a Dictaturii Comuniste din România și Comisia pentru Analiza și Evaluarea Regimului Totalitar Comunist din Republica Moldova).
3) Denumirea politicii	Conferința a fost un proiect științific și educațional în cadrul căreia participanții au discutat provocările ridicate de înființarea unor comisii formate din specialiști în vederea investigării unor regimuri criminale și a asumării de către România și Republica Moldova a crimelor acestor regimuri.
4) Scop	Dialog între specialiști români și moldoveni pentru o mai bună înțelegere a funcționării, rolului și semnificației Comisiilor de analiză a trecutului comunist în cele două țări. Un astfel de eveniment a oferit publicului un cadru de referință mai larg pentru înțelegerea profilului și impactului unor astfel de instituții.
5) Obiective	<p>Obiectiv general: Prezentarea comparativă a funcționării celor trei Comisii și impactul lor asupra opiniei publice și a funcționării instituțiilor post-totalitare.</p> <p>Obiective specifice: crearea unui cadru de dialog pentru români asupra trecutului traumatic dincolo de hotare.</p> <p>• În cadrul dezbaterii, s-a lansat volumul <i>Fără termen de prescripție. Aspecte ale investigării crimelor comunismului în Europa</i>, editat de Sergiu Musteață și Igor Cașu, volum care reprezintă raportul comisiei pentru studierea comunismului din Republica Moldova, însoțit de un demers științific comparativ privind investigarea crimelor comunismului în alte foste țări comuniste.</p>

6) Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • publicul larg interesat de condamnarea regimurilor comuniste din România și Republica Moldova • Cercetători și studenți din ambele țări care sunt interesați de locul comisiilor de analiză în procesul de asumare a trecutului totalitar și în mecanismele justiției de tranziție.
7) Parteneri	Centrul de Studiu a Totalitarismului „Raymond Aron” al Universității de Stat din Chișinău
8) Impact	Proiectul a avut o contribuție semnificativă în dialogul româno-moldovean asupra experienței totalitare în secolul 20. Evenimentul s-a bucurat o largă recepție în mass-media și a beneficiat și de o prezență masivă a studenților români și moldoveni de la Universitatea din București.
9) Perspective	Se remarcă necesitatea continuării colaborării cu cercetători moldoveni interesați de studiul comunismului.

Asumarea trecutului: Rolul comisiilor de istorici (România, Elveția și Germania)

1. Instituția inițiatoare	Ambasada din Elveția în România și Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2. Formularea problemei	Analiza rolului comisiilor de istorici în procesul de asumare a unui trecut traumatic și vinovat punându-se accentul pe trei cazuri importante: România, Elveția, Germania. Crearea unei asociații internaționale formată din instituții guvernamentale și non-guvernamentale, care au drept scop analiza trecutului totalitar și onorarea victimelor regimurilor de extremă dreaptă sau stânga în Europa
3. Denumirea politicii	Dialog inter-guvernamental și interinstituțional. Proiectul a făcut parte din agenda de aniversare a 100 de ani de relații diplomatice România-Elveția
4. Scop	Acest proiect a avut ca scop marcarea a 100 de ani de relații diplomatice între Elveția și România prin intermediul unui dialog științific internațional asupra rolului și semnificației creării unor comisii de istorici pentru analiza unui trecut traumatic și vinovat. Conferința a fost o ocazie de a aduce la cunoștința publicului larg și cercetătorilor români a modalităților în care țări precum Elveția și Germania au abordat problema unei istorii dificile în secolul XX. Evenimentul a prilejuit și intervenții din partea unor oficiali ai statului elvețian și german cât și a unor reprezentanți ai MAE.
5. Obiective	Obiectiv general: analiza comparativă a politicilor adoptate de cele trei

	<p>țări amintite mai sus în procesul de asumare a trecutului.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aniversarea a 100 de ani de relații diplomatice între Elveția și România
6.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> Cercetători din România interesați de modul în care Elveția și Germania și-au asumat momente traumatice ale propriei istorii Publicul larg prin facilitarea unei mai bune cunoașteri a politicilor asupra memoriei și istoriei în Elveția și Germania
7.Parteneri	Fundația Konrad Adenauer, Facultatea de Științe Politice, Institutul Diplomatic Român
8.Impact	<ul style="list-style-type: none"> Evenimentul a fost unul dintre cele mai importante în cadrul seriei de proiecte desfășurate de ambasada Elveției, MAE și instituții de stat din România, bucurându-se de participarea atât a reprezentanților corpului diplomatic din București (ambasadori, secretari de misiuni, directori de institute culturale etc.) cât și de unor profesori ai Universității București. Au participat numeroși studenți și conferința a fost foarte bine receptată în mass-media
9.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua astfel de colaborări internaționale pentru organizarea unor evenimente în București

Partidul Comunist Român (PCR) după 90 de ani:

Experiența comunismului în România

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Facultatea de Științe Politice
2.Formularea problemei	Dialogul științific între specialiștii de la principalele instituții de cercetare din București care analizează istoria comunismului în România
3.Denumirea politicii	Cooperare și cercetare științifică pentru o sincronizare a agendei de proiecte ale instituțiilor de cercetare din București
4.Scop	Acest proiect a avut ca scop marcarea a 90 de ani de la înființarea partidului comunist din România. Conferința a reprezentat un cadru de dialog între tineri cercetători la aproape 5 ani de la condamnarea

	regimului comunist. Evenimentul a fost un prilej de prezentare a principalelor subiecte de cercetare abordate în cadrul unor instituții de cercetare din București. Acest ultim scop a permis viitoare colaborări științifice între IICCMER și instituțiile în cauză
4.Obiective	<p>Obiectiv general: crearea unui cadru de prezentare a tipului de cercetări în curs de desfășurare a unor specialiști de la principalele instituții de cercetare a comunismului din București .</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea colaborării științifice între cercetătorii IICCMER și cei de alte instituții în vederea realizării unor proiecte viitoare sub egida institutului
5.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Cercetători din România specializați pe analiza și investigarea fenomenul istoric comunist • Publicul larg prin facilitarea unei mai bune cunoașteri istoriei partidului comunist din România pe baza arhivelor deschise în ultimii ani
6.Parteneri	Facultatea de Științe Politice, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, Institutul de Studiu al Totalitarismului, Facultatea de Istorie a Universității din București
7.Impact	<ul style="list-style-type: none"> • Evenimentul a fost organizat în cadrul unui proiect mai larg al Facultății de Științe Politice <i>Săptămâna Științelor Politice</i> (9-13 mai) a marcat 20 de ani de la înființarea Facultății de Științe Politice a Universității din București (FSPUB). În acest context, conferința nu fost doar una de specialitate ci și de popularizare printre studenți a noilor tendințe în cercetarea comunismului românesc. • Cadrul de colaborare stabilit prin acest proiect a permis organizarea a încă doua astfel de evenimente pe parcursul anului de către IICCMER („Spectrele lui Dej” și „Revoluția arhivelor”)
8.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua astfel de colaborări interne cu instituții de profil științific similar cu cel al IICCMER.

Rezistența civică și violența statală

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	Prezentarea și discutarea semnificației și istoriei mineriadei din perioada 13-15 iunie 1990 în Statele Unite în cadrul unor universități prestigioase și în compania unor prestigioși profesori universitari din România și SUA.

3.Denumirea politicii	Prezentarea publicului internațional specializat a cercetărilor IICCMER pe tema mineriadelor din 1990.
4.Scop	Acest proiect a avut ca o mai bună înțelegere a fenomenelor de rezistență civică și violență stradală din primii ani post-decembriști în România de către publicul academic american. Acest proiect a presupus trei conferințe în Cambridge Mass, Hartford Mass. și New York care au generat un cadru larg de dezbateră a fenomenului istoric în cauză.
5.Obiective	<p>Obiectiv general: prezentarea cercetărilor IICCMER asupra mineriadelor și dezbateră internațională asupra acestui subiect.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea expoziției “Rezistență civică și violența statală” prezintă relatări ale martorilor și fotografii din timpul evenimentelor desfășurate în perioada 13-15 iunie 1990.
6.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Cercetători de la universitățile americane amintite interesați de analiza și investigarea fenomenul istoric comunist • IICCMER prin prezentarea în spațiul academic american a expoziției despre mineriade.
7.Parteneri	Harvard University, Central Connecticut State University, Institutul Cultural Român din New York
8.Impact	<ul style="list-style-type: none"> • Evenimentul a fost organizat în campusul universităților amintite beneficiind de participarea unui număr mare de studenți • Cadrul stabilit prin acest proiect a permis colaborări științifice viitoare cu profesorii implicați din Statele Unite și cu Institutul Cultural Român din New York.
9.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua astfel de colaborări externe cu instituții științifice prestigioase din străinătate.

5.PUBLICAȚII

Volumul II al Anuarului internațional *History of Communism in Europe* (coord. Marius Stan)

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2. Formularea problemei	Numărul curent abordează o tematică mai largă pe marginea relației complicate dintre intelectuali și regimurile totalitare comuniste: „Avatars of Intellectuals under Communism”. Volumul găzduiește contribuții originale pe numeroase subiecte care frecventează tematica interacțiunii (indiferent de natura ei) dintre intelectuali și partidul-stat (I. Intellectuals and the Utopian Temptation; II. Arts and Culture; III. Communist Communities of Expert Knowledge; IV. Dissent), precum și mai multe recenzii la volume recent apărute.
3. Denumirea politicii	publicație
4. Scop	Volumul al II-lea al anuarului în limbi de circulație internațională al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, <i>History of Communism in Europe</i> , se concentrează pe metamorfozele inteligenței în perioada regimurilor comuniste. Relația dintre intelectuali și statul totalitar este în acest sens de o importanță deosebită pentru oricine încearcă să înțeleagă soarta spațiului cunoașterii și a celui cultural sub comunism. Circulația ideilor în sfera publică și configurarea adiacentă a corpurilor sociale și politice a depins în mare măsură de interacțiunea anterior enunțată. Statele comuniste au fost martorele unor reacții extrem de diverse în ceea ce privește monopolul ideologic al Partidului: rezistența fățișă, refuzul tăcut, exilul forțat, colaborarea pasivă, susținerea vocală și voluntară, precum și multe alte forme intermediare de raportare.
5. Obiective	Realizarea unei publicații de circulație internațională.
6. Beneficiari	Cercetători și publicul larg

7. Impact	<p>Volumul al II-lea al HCE, "Avatars of Intellectuals under Communism", s-a bucurat de un număr impresionant de contribuții originale pe acest subiect. Varietatea subiectelor și spațiilor politice atinse a fost de asemenea în măsură să reconfirme calitatea și distincția academică a anuarului. Un volum de 400 de pagini împărțite în 5 capitole distincte din care unul dedicat recenziilor la unele dintre cărțile de actualitate din sfera istoriei comunismului, și care reconfirmă nașterea unei tradiții academice și editoriale românești unicat cu privire la dimensiunea comparatistă a istoriei comunismului european. Au fost realizate numeroase studii, printre care: Andreea ZAMFIRA: <i>Intellectuals' Enthusiasm for Communism at the End of the First World War in France</i>; Valentine LOMELLINI: <i>Reassessing the Communist Utopia? Euro communist intellectuals at the mirror of the "developed socialism"</i>; Alina PAVELESCU: <i>Idéologiser la culture alternative. Adrian Păunescu et le Cénacle Flacăra</i>; Fjoralba SATKA: <i>Albanian Alternative Painting vs. Official Painting under Communism</i>; Alice MOCĂNESCU: <i>Artists and Political Power: The Functioning of the Romanian Artists' Union during the Ceaușescu Era, 1965-1975</i>; Nataliya HRISTOVA: <i>Des masques au mascarade. Les intellectuels et les défis de la mémoire sociale (Milieu des années 1950 – fin des années 1990)</i>;_Shawn CLYBOR: <i>Socialist (Sur)Realism: Karel Teige, Ladislav Štoll and the Politics of Communist Culture in Czechoslovakia</i>;_Ștefan BOSOMITU: <i>Notes and Remarks on the (Re) Institutionalization of Sociology in Communist Romania in the 1960s</i>; Bogdan IACOB: <i>Co-option and Control: The Changing Profile of the Historical Front in Communist Romania at the End of the Fifties</i>; Nevena DIMOVA: <i>Macedonian and Albanian Intellectuals and the National Idea(s) in Socialist Macedonia</i>; Luciana JINGA: <i>Intellectuelles ou apparatchiks. Les politiques pour la promotion des femmes dans le Parti Communiste Roumain</i>; Márta ERDŐS, Gábor KELEMEN: <i>The Finite Universe: Discursive Double Bind and Parrhesia in State Socialism</i>; Iulia VLADIMIROV: <i>Monica Lovinescu: The Voice of Unbound Freedom</i>; Cosmina TĂNĂSOIU: <i>Revisiting Romanian Dissent under Communism. The Unbearable Lightness of Solitude</i>; Ana-Maria CĂTĂNUȘ: <i>Breaking the barriers of Romanian conformism. Dissent and scientific critique of Communism in mathematician Mihai Botez' thinking. A case study</i></p>
8. Perspective	Publicarea unui nou anuar în anul 2012.

Luciana Jinga, Florin S. Soare, Corina Doboș, Cristina Roman , „Politica pronatalistă a regimului Ceaușescu” , Volumul II

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
---------------------------	--

2. Formularea problemei	Proiectul intitulat Politica pronatalistă a regimului Ceaușescu. Instituții și practici a venit completarea demersului inițiat de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc în vara anului 2008, în urma căruia a rezultat un prim volum dedicat legislației nataliste în România. Volumul intitulat „ <i>Politica pronatalistă a regimului Ceaușescu (1966-1989). O perspectivă comparativă</i> ”, a trasat coordonatele esențiale ale proiectului demografic comunist prin analiza în perspectivă comparată a legislației privind natalitatea și politicile sociale conexe acesteia (mijloace de planning familial, concedii de maternitate, alocații pentru copii).
3. Denumirea politicii	proiect de cercetare
4. Scop	Scopul proiectului a fost acela de a readuce în atenția publicului românesc tema pronatalismului ceaușist oferind o vedere nuanțată și complexă asupra acestei politici și asupra consecințelor ei pe termen scurt și lung asupra societății românești. Singura lucrare consistentă asupra politicii demografice a regimului comunist ce are meritul de a fi adus în atenția publicului acest subiect important, are o serie de lipsuri ce țin în primul rând de lipsa utilizării sistematice a materialului arhivistic, situație explicabilă în contextul anilor '90. Dimensiunea comparativă precum și noile fonduri de arhivă folosite au avut menirea de a echilibra și mai ales nuanța perspectiva asupra politicii demografice a regimului Ceaușescu. Cercetarea propusă a încercat să demonstreze faptul că rolul intervenționist al statului nu putea fi asumat fără un program concret, existența unei infrastructuri minime (spitale, case de nașteri, secții de obstetrică-ginecologie, creșe, cămine) și fără aplicarea unor măsuri conexe susținute de stimulare a natalității. Este în primul rând o lucrare științifică adresată cercetătorilor ce aduce o contribuție domeniului cercetărilor care privesc istoria socială în România, dar în aceeași măsură accesibilă publicului larg care se poate informa și reflecta asupra unui proiect de inginerie socială a regimului comunist un aspect important ce a marcat viața cotidiană a românilor pe parcursul a 23 de ani.
5. Obiective	Dacă în primul volum evaluarea politicii demografice a regimului Ceaușescu a fost tratată din perspectiva cadrului legislativ pe care s-a bazat, prezentul volum a fost axat pe analiza mecanismelor instituționale prin care au fost stabilite obiectivele demografice și modalitatea de punere în practică a acestora (Ministerul Sănătății și Direcțiile județene și municipale de sănătate aferente, Ministerul de Interne, Ministerul Justiției, Procuratura), factorii de decizie în acest proces și profilul lor profesional și politic (membrii Consiliului Sanitar Superior, Comisiei Naționale de Demografie). A fost urmărită

	<p>contextualizarea și evaluarea consecințelor modului în care legiferarea accesului la avort, împreună cu politica natalistă din care face parte integrantă, a fost formulată și pusă în practică în România între 1966, anul limitării severe a accesului la întreruperea de sarcină și 1989, anul căderii regimului comunist din România și totodată al liberalizării accesului la întreruperea de sarcină.</p>
6. Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ✚ cercetători, profesori, studenți ai unor facultăți și instituții de profil (istorie, sociologie, științe politice etc.), interesați de studierea regimului comunist, de politicile și proiectele sociale inițiate de către acesta. ✚ public tânăr dornic de informare asupra dimensiunii și naturii sistemului totalitar; ✚ public matur interesat de înțelegerea unor evenimente trăite și a unor politici experimentat direct sau indirect în timpul regimului comunist
7. Impact	<p>Acest proiect a reușit să readucă în atenția publicului unul dintre cele mai dramatice experimente sociale ale comunismului românesc și să constituie un punct de pornire pentru o analiză obiectivă și detașată a trecutului recent. Volumul a avut parte de două lansări publice, prima la Târgul Internațional GAUDEAMUS, ediția a 18-a 2011 și cea de-a doua la Librăria Orest Tafrali din cadrul Universității Al. Ioan Cuza din Iași.</p>
8. Perspective	<p>Traducerea celor două volume în limba engleză.</p>

Clara Mareș „Zidul de sticlă”- I. D Sârbu în arhivele Securității

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul de cercetare desfășurat de expertul Clara Mareș își propune analiza sistemului de supraveghere și represiune desfășurat de către Securitate pornind de la un studiu de caz, scriitorul I.D. Sârbu
3) Denumirea politicii	Zidul de sticlă – I.D. Sârbu în arhivele Securității reprezintă și o monografie a autorului în contextul analizei dosarului său de urmărire operativă
4) Scop	<ul style="list-style-type: none"> • Cartea Clarei Mareș a inițiat o dezbatere de fond cu privire la raportul elitei intelectuale cu regimul comunist în general și a lui I.D. Sârbu cu puterea totalitară în particular. • Acest demers asigură o mai bună înțelegere a rolului pe care-l joacă un scriitor neangajat într-un regim totalitar precum și a rolului pe care și-l asumă scriitorul angajat de la cel de informator la cel de raisonneur. • prin consultarea unui vast material de arhivă și adăugarea în carte de fotografii ale scriitorului și facsimile după actele dosarelor reprezentarea comunismului ca fenomen totalitar în secolul XX și a mijloacelor sale de represiune dobândește valențe noi, nuanțe suplimentare • cartea relevă și semnificațiile morale ale actului de rezistență intelectuală în cadrul regimului comunist dar ale actelor de cedare și angajare din partea unor scriitori
5) Obiective	<p><u>Obiectiv general:</u> Familiarizarea cercetătorilor fenomenului totalitar cu mecanismele de supraveghere și control în contextul regimurilor totalitare exercitate cu privire la scriitorii neînregimentați politic.</p> <p><u>Obiective specifice:</u></p> <p>Acest proiect vine în sprijinul exegezelor literare, a cărților care evaluează în principal opera acestui autor adăugând un context esențial, cel al dosarului informativ care angajează moral pe mulți dintre apropiații scriitorului</p> <p>O analiză de sistem a rolului pe care-l joacă scriitorul angajat sau neangajat într-un regim totalitar</p> <p>Recuperarea și clarificarea unei dimensiuni mai puțin cunoscute a biografiei lui I.D. Sârbu așa cum reiese ea din analiza arhivelor Securității</p>
6) Beneficiari	Cercetători, profesori, studenți și elevi care vor avea acces prin intermediul acestei biografii la întreaga dimensiune a existenței unui scriitor neangajat într-un regim totalitar

7) Parteneri	CNSAS, Editura Curtea Veche
8) Impact	Cartea reprezintă o contribuție semnificativă la exegeza cu privire la opera lui I.D.Sârbu care reunește nume prestigioase (Antonio Patraș, Daniel Cristea Enache etc.) reușind să realizeze un set de relații între biografie și operă pe baza rapoartelor informative și a presiunii exercitate de către Securitate asupra scriitorului și apropiaților acestuia.
9) Perspective	Se remarcă necesitatea organizării mai multor lansări ale acestei cărți însoțite de dezbateri publice și conferințe, o parte deja inițiate pe parcursul anului 2011 pe măsură ce proiectul s-a apropiat de finalizare.

Alin Mureșan „Pitești. Cronica unei sinucideri asistate”

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul de cercetare desfășurat de expertul Alin Mureșan s-a concretizat în redactarea unei ediții revăzute și adăugite „Pitești. Cronica unei sinucideri asistate” însoțite de filmul documentar “Demascarea” reprezentând o analiză a “Fenomenului Pitești” pornind de la mărturiile celor care au traversat experiențele terifiante din această închisoare
3) Denumirea politicii	Cartea “Pitești. Cronica unei sinucideri asistate” reprezintă o monografie a „experimentului Pitești” în contextul spațiului concentraționar românesc
4) Scop	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Cartea expertului Alin Mureșan a inițiat o dezbatere de fond cu privire la dimensiunea criminală a regimurilor totalitare, aceea a experiențelor din închisori realizate cu știința și concursul forurilor superioare ale Partidului Comunist. ✚ Acest demers asigură o mai bună înțelegere a rolului pe care-l joacă sistemul de represiune la nivelul societății românești și a caracterului profund criminal al regimului comunist ✚ prin consultarea atât a unor materiale de arhivă dar și a mărturiilor victimelor care au trecut prin „reeducarea” de la Pitești, cartea și filmul fac cunoscute ororile și crimele săvârșite în închisori, crime împotriva umanității care trebuie să rămână imprescriptibile ✚ istoria regimului totalitar comunist reclamă cu necesitate conservarea memoriei victimelor sale, iar cartea expertului Alin Mureșan reprezintă și o datorie morală pe care o avem față de memoria victimelor regimului comunist

5) Obiective	<p>Obiectiv general: Familiarizarea cercetătorilor fenomenului totalitar cu regimul concentraționar comunist din România</p> <p>Obiective specifice:</p> <p>Acest proiect vine în sprijinul aprofundării analizei totalitarismului și a sistemului de represiune în România comunistă</p> <p>Filmul „Demascarea” oferă și suportul documentar în măsură să configureze amploarea și gravitatea fenomenului Pitești</p>
6) Beneficiari	<p>Cartea se adresează deopotrivă specialiștilor, istorici, politologi, sociologi, dar se constituie deopotrivă și ca un manual cu privire la regimul concentraționar din România comunistă. Din acest punct de vedere cartea și filmul se constituie ca un complement necesar manualului <i>O istorie a comunismului din România</i> realizat cu concursul IICCMER.</p>
7) Parteneri	<p>KAS, CNSAS, Editura „Polirom”</p>
8) Impact	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Considerăm că acest proiect a reușit să mențină ca temă fundamentală în discursul public problema „Gulagului” românesc, a regimului carceral comunist și necesitatea inventarierii și aducerii în conștiința publică a victimelor represiunii comuniste ✚ Proiecția filmului „Demascarea” la TIFF în Cluj-Napoca și FFIR la Râșnov a atras și un public tânăr constituit din elevi de liceu și studenți interesați de istoria recentă ✚ Conferințele și dezbaterile în jurul cărții și al filmului au oferit și ocazia unui dialog deschis cu publicul și au contribuit la memorialul victimelor represiunii comuniste
9) Perspective	<p>Se remarcă necesitatea organizării unor lansări și dezbateri pe tema fenomenului Pitești și în anii următori pornind deopotrivă de la carte și de la filmul documentar „Demascarea!”.</p>

Volumele Grigore Gafencu, *Préliminaires de la guerre a l'Est* și *Derniers Jours de L'Europe/Ultimele zile ale Europei*

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2. Formularea problemei	Numărul redus de publicații/ proiecte de cercetare/ expoziții dedicate unor foști diplomați romani, reprezentanți ai exilului democratic.
3. Denumirea politicii	Proiecte editoriale si expoziționale.
4. Scop și obiective	A aduce la cunoștința publicului larg/ de specialiști aspecte mai puțin cunoscute/ studiate din viața unor foști diplomați romani, reprezentanți ai exilului democratic.
5. Activitate 2011 în cadrul proiectului	<ol style="list-style-type: none"> 1. Volumul: Grigore Gafencu, <i>Préliminaires de la guerre a l'Est</i>, editat în colaborare cu Institutul Diplomatic Roman. 2. Volumul <i>Derniers Jours de L'Europe/Ultimele zile ale Europei</i>, autor Grigore Gafencu, editat în colaborare cu Institutul Diplomatic Român 3. Montarea la Iași a expoziției Grigore Gafencu. Un destin.
6. Beneficiari	Publicul larg, specialiști (istorici, politologi), diplomați, etc.
7. Parteneri	Institutul Diplomatic Roman.
8. Impact	Proiectele au fost demarate în 2010 (editarea unui volum care reunește publicistica lui G. Gafencu, respectiv expoziția „Gafencu. Un destin” organizată la muzeul Municipiului București) ele continuând în 2011 datorită succesului de care s-au bucurat. A existat și o propunere de montare a expoziției în străinătate (Elveția), abandonată din cauza costurilor extrem de ridicate.
9. Perspective	Se remarcă necesitatea continuării proiectului și în anii următori, cu alte personalități ale exilului democratic.

**Anuarul IICCMER nr. V-VI, 2010-2011, Represiune și control social în România
comunistă (coord. Adrian Cioflâncă, Luciana Jinga)**

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	<i>Anuarul IICCMER</i> reunește analize privind instituțiile și actorii care au pus în practică represiunea comunistă, metodele de mobilizare, cooptare și control social și comunizarea culturii prin reorganizarea comunității științifice.
3.Denumirea politicii	publicație
4.Scop și obiective	Studiile de caz oferă date despre rezistența anticomunistă, victimele represiunii sau situația cultelor sub regimul comunist, nuanțând înțelegerea consecințelor nefaste pe care comunismul le-a avut asupra societății.
6.Beneficiari	Publicul larg, specialiști (istorici, politologi), etc.
8.Impact	Lista semnatărilor cuprinde nume precum Vladimir Tismăneanu, Paul Hollander, Smaranda Vultur, Cristian Vasile, Bogdan C. Iacob, Mihail Neamțu, Andi Mihalache, Silviu B. Moldovan, Liviu Pleșa, Luciana M. Jinga, Dumitru Lăcătușu ș.a., cărora li se adaugă o lungă listă de cercetători tineri, specializați în interpretarea comunismului pe baza noilor cercetări în arhive. De asemenea, volumul atinge teme precum: Represiunea comunistă: instituții și actori, Mobilizare, cooptare, control social, comunizarea culturii, Rezistență și victime.
9.Perspective	Editarea unui nou volum în 2012.

Mihai Burcea, Marius Stan, Mihail Bumbăș, *Dicționarul ofițerilor și angajaților civili ai Direcției Generale a Penitenciarelor*

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	<i>Dicționarul ofițerilor și angajaților civili ai Direcției Generale a Penitenciarelor</i> reprezintă un instrument de lucru util pentru reconstituirea multiplelor aspecte ale sistemului concentraționar din

	perioada comunista.
3.Denumirea politicii	publicație
4.Scop și obiective	Expunerea concisa, informația inedită și exhaustivitatea conferă lucrării o valoare de document: profilurile profesionale și morale ale celor care au servit această instituție represivă îi conturează istoria, evidențiindu-i mecanismele de funcționare și modul de organizare.
6.Beneficiari	Publicul larg, cercetători etc.
8.Impact	Al doilea volum continuă prezentarea persoanelor care au administrat aparatul central al sistemului carceral comunist, folosind informații extrase din dosarele profesionale: numele, locul și data nașterii, parcursul profesional etc. Sunt de asemenea expuse istoricul procesului de verificare a membrilor de partid, statutul angajaților civili din Ministerul Afacerilor Interne și raporturile de muncă ale acestora cu cadrele militare, precum și principalele organizații de masă și obștești din care militarii și angajații civili ai DGP au făcut parte.
9.Perspective	Structura din teritoriu (penitenciare, colonii și unități de muncă), o analiză a sistemului militar de pensii și a celui de salarizare a personalului militarizat din MAI, precum și statistici referitoare la numărul de deținuți din perioada 1948-1989 vor face obiectul volumelor al III-lea și al IV-lea ale <i>Dicționarului</i> .

Umbrele paradisului. Scriitori români și francezi în Uniunea Sovietică, autor Angelo Mitchievici

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Fundația Konrad Adenauer
2.Formularea problemei	Cercetarea originală a avatarurilor fascinației exercitate de U.R.S.S. asupra atâtor personalități culturale și politice din România și Franța.
3.Denumirea politicii	Proiect editorial inedit asupra unei probleme fundamentale a istoriei comunismului în România în comparație cu ale cazuri europene.
4.Scop	Aducerea la cunoștința publicului larg a unor elemente de istorie a comunismului, de istorie a ideilor și intelectuală care nu s-au regăsit până în prezent într-o monografie de specialitate.
5.Obiective	Obiectiv general: Publicarea unui proiect de cercetare original realizat în cadrul activității științifice în IICCMER.

	<p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Publicarea unui studiu inedit pe un subiect de maxim interes din punct de vedere al dezbaterilor asupra istorie comunismului în România și Europa
6.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> Cercetători din România specializați pe analiza și investigarea fenomenul istoric comunist Publicul larg și în special studenții de la facultățile de istorie, sociologie, limbi și literaturi străine, științe politice, sociologie, filozofie și jurnalism.
7.Parteneri	Editura Humanitas
8.Impact	<ul style="list-style-type: none"> Volumul poate fi găsit în toate librăriile majore din țară și pe parcursul lui 2012 urmează să intre în colecțiile permanente ale principalelor biblioteci din București. Volumul a fost deja prezentat în mass-media, atât în presa scrisă cât și la televiziune.
9.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua publicarea unor astfel de studii originale și inedite de către IICCMER.

Filosofie și mit la Karl Marx, autor Robert C. Tucker

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului
2.Formularea problemei	Publicarea ediției în limba română a unuia dintre cărțile fundamentale pentru studiul gândirii politice a lui Karl Marx ale cărui scrieri au fost fundamentul ideologiei comuniste.
3.Denumirea politicii	Proiect editorial inedit care aduce o contribuție esențială pentru analiza marxismului în România.
4.Scop	Aducerea la cunoștința publicului larg, a studenților și cercetătorilor a unuia dintre studiile fundamentale în analiza marxismului.
5.Obiective	<p>Obiectiv general: Publicarea ediției în limba română a unui volum esențial pentru îndeplinirea activității științifice conform mandatului IICCMER</p> <p>Obiective specifice:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Publicarea unui volum fundamental pentru publicul și specialiștii interesați de analiza marxismului.
6.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> Cercetători din România specializați pe analiza și investigarea fenomenul istoric comunist Publicul larg și în special studenții de la facultățile de istorie, sociologie , științe politice, sociologie, filozofie și jurnalism.
7.Parteneri	Editura Curtea Veche
8.Impact	<ul style="list-style-type: none"> Volumul poate fi găsit în toate librăriile majore din țară și pe parcursul lui 2012 urmează să intre în colecțiile permanente ale principalelor biblioteci din București. Volumul a fost deja prezentat în mass-media, atât în presa scrisă cât și la televiziune. Ediția în limba română a fost prezentată în cadrul sesiunii comemorative a convenției internaționale a Asociației de Studii Slave, Est Europene și Eurasiatice “Moștenirea lui Robert C. Tucker: Marxism, sovietologie, politologie” care marca 1 an de la dispariția autorului volumului, unul dintre cei mai importanți politologi ai secolului XX.
9.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua publicarea de către IICCMER a edițiilor în limba română a unor volume fundamentale pentru cercetarea comunismului în România și în Europa.

Aleksandr Soljenițin. *Dincolo de ideologie*, autor Daniel J. Mahoney

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului
2.Formularea problemei	Publicarea ediției în limba română a unuia dintre cărțile fundamentale pentru studiul gândirii politice și a destinului lui Aleksandr Soljenițin, unul dintre cei mai importanți dizidenți anti-comuniști și autorul „Arhipelagului Gulag”, carte esențială pentru evoluția percepției internaționale asupra comunismului, pentru înțelegere experienței Gulagului și pentru care autorul a primit premiul Nobel pentru literatură.
3.Denumirea politicii	Proiect editorial inedit care aduce o contribuție esențială pentru înțelegerea gândirii politice a unuia dintre cei importanți scriitori anti-comuniști din secolul trecut.
4.Scop	Aprofundarea cunoștințelor publicului larg, ale studenților și cercetătorilor asupra operei și vieții lui Aleksandr Soljenițin.
5.Obiective	Obiectiv general: Publicarea ediției în limba română a unui volum care reflectă fidel mandatului IICCMER

	<p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Publicarea unui volum fundamental pentru publicul și specialiștii interesați de istoria intelectuală a gândirii anti-comuniste.
6.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> Cercetători din România specializați pe analiza și investigarea fenomenul istoric comunist Publicul larg și în special studenții de la facultățile de istorie, sociologie, științe politice, limbi și literaturi străine, filologie, sociologie, filozofie și jurnalism.
7.Parteneri	Editura Polirom
8.Impact	<ul style="list-style-type: none"> Volumul poate fi găsit în toate librăriile majore din țară și pe parcursul lui 2012 urmează să intre în colecțiile permanente ale principalelor biblioteci din București.
9.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua publicarea de către IICCMER a edițiilor în limba română a unor volume fundamentale pentru o mai bună înțelegere a tradiției democratice anti-totalitare în Europa.

Cosmin Budeancă. *Experiențe carcerale*, volumul V

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Este necesară inventarierea mărturiilor victimelor regimului comunist și a experiențelor carcerale
3) Denumirea politicii	<i>Experiențe carcerale în România comunistă</i> , (vol. V, Polirom, Iași, 2011, 472 p.) a apărut sub coordonarea expertului Cosmin Budeancă, el face parte dintr-o serie destinată explorării regimului concentraționar din perioada comunistă.
4) Scop	Aceste volume se constituie drept complement al unui proiect educațional inițiat și finalizat de IICCMER, anume elaborarea programei școlare pentru un curs opțional cu titlul <i>O istorie a comunismului din România</i> și editarea unui manual școlar cu același titlu. Volumele oferă o serie de mărturii ale supraviețuitorilor închisorilor comuniste constituindu-se ca o solidă bază documentară pentru cercetarea fenomenului totalitar comunist din România. <i>Volumul conține 26 de interviuri, realizate în județele: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Gorj, Prahova, Sălaj și Sibiu.</i>

5) Obiective	<p>Obiectiv general: studierea experiențelor carcerale și a sistemului concentraționar din România comunistă</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înregistrarea mărturiei supraviețuitorilor ca punct de plecare pentru o analiză a sistemului de represiune în perioada comunistă • Utilizarea acestor volume ca fapt documentar pentru predarea istoriei recente în școli și licee
6) Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> • Această serie de volume pune la dispoziția cercetătorilor interesați un amplu material investigativ în măsură să ofere indicii esențiale cu privire la natura sistemului punitiv totalitar din România.
7) Parteneri	KAS, Editura Polirom
8) Impact	<p>Volumul cuprinde 26 de interviuri realizate în următoarele județe: Argeș (Elena Ion Arnăuțoiu, Ion Filotei Movileanu, Maria Vasile), Călărași (Neculai Butnaru, Paul Negrișan, Nicolae Stamu), Dâmbovița (Alexandru Alexandrescu, Ilie Bănculescu, Ion Tocan), Giurgiu (Ion Cioară, Mircea Gebăilă, Paul Pencea), Gorj (Andrei Balif, Vasile Brânzan, Victor Pătruț), Prahova (Octavian Anastasescu, Tiberiu Beșchea, Constantin Rodas), Sălaj (Onisim Blaj, Kiss Kalaman, Gheorghe Pop, Ioan Pușcaș) și Sibiu (Octavian Balaban, Ilie Berghezan, Maria Luise Roth-Höppner, Zaharia Urdea). Foștii deținuți descriu propria perspectivă asupra instaurării comunismului, motivele și metodele arestării, derularea anchetelor și a procesului, eliberarea și reinsertia socioprofesională. Interviurile se centrează pe anii de detenție prin evocarea vieții din închisoare, a alimentației, a persecuțiilor, a muncii forțate și a vieții religioase, dar descriu și viața de după eliberare („un transfer”, pentru majoritatea celor intervievați, dintr-o închisoare mai mică într-o închisoare mai mare, reprezentată de România comunistă).</p>
9) Perspective	Se remarcă necesitatea continuării proiectului și în anii următori.

Cosmin Budeancă, „Sfârșitul regimurilor comuniste. Cauze, desfășurare și consecințe”

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	Volumul „ <i>Sfârșitul regimurilor comuniste. Cauze, desfășurare și consecințe</i> ” este coordonat de Cosmin Budeancă (expert în cadrul departamentului „Ideologie și cultură” al Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc) și de Florentin Olteanu (președintele Fundației Culturale „Negru Vodă” din Făgăraș). Volum cuprinde un număr de 27 de materiale structurate pe trei mari teme (Sfârșitul regimului comunist în România. Cauze, desfășurare și consecințe; Istoria comunismului în postcomunism; Comunism și postcomunism pe plan internațional). Autorii sunt cercetători sau cadre didactice din învățământul superior din țară și străinătate.
3.Denumirea politicii	Publicație
5.Scop	Lucrările din volum au fost prezentate la ediția a IV-a a Simpozionului internațional care a avut loc la Făgăraș-Sâmbăta de Sus în perioada 25-27 Iunie 2009. Această ediție a simpozionului a reprezentat o continuare a demersurilor începute în 2006, de a pune în discuție trecutul recent, și de a oferi istoricilor și cercetătorilor români și străini un cadru de dialog pe probleme de istorie recentă.
6.Obiective	Obiectiv general: realizarea unui volum pe tema trecutului recent Obiectiv specific: analizarea modului în care s-a produs prăbușirea regimurilor comuniste
7.Beneficiari	Publicul larg, cercetători, cadre didactice
8.Parteneri	Fundația Konrad Adenauer
9.Impact	Caracteristicile principale ale regimurilor comuniste au fost represiunea și teroarea îndreptată împotriva populației. Instaurate în forță, regimurile de dictatură comuniste au apelat la forță și pentru a menține puterea. La două decenii de la căderea regimurilor comuniste istoricii pot încerca să privească retrospectiv pentru a stabili care au fost cauzele, cum s-au desfășurat evenimentele, și care sunt consecințele acestor schimbări remarcabile. Volumul „ <i>Sfârșitul regimurilor comuniste. Cauze, desfășurare și consecințe</i> ”, ca și precedentele (unul dintre ele - <i>Stat și viață privată în regimurile comuniste</i> , Polirom, 2009 - beneficiind, de asemenea, de sprijinul Fundației Konrad Adenauer) vine să completeze bibliografia perioadei comuniste, aducând în atenția specialiștilor, dar și a publicului larg aspecte mai puțin cunoscute despre istoria recentă a României, dar și a altor țări care au cunoscut experiența regimurilor comuniste.
10.Perspective	Publicarea unor noi volume.

Dorin Dobrinu și Andrei Muraru. *Supraviețuitorii. Decretele de eliberare a deținuților politici din România (1962- 1964)*

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	Volumul grupează o colecție de documente ce prezintă situația deținuților politici din România comunistă, mai exact decretul pe baza cărora s-a făcut eliberarea lor. Volumul este o premieră, reușind să aducă la cunoștința cercetătorilor documente inedite.
3.Denumirea politicii	Volum de documente
5.Scop	Pe baza acestor documente, se pot stabili statistici privind populația universului concentraționar la sfârșitul regimului lui Gheorghe Gheorghiu-Dej.
6.Obiective	Obiectiv general: analiza universului concentraționar Obiectiv specific: stabilirea numărului de deținuți politici din timpul regimului Dej.
7.Beneficiari	Publicul larg, cercetători
8.Parteneri	Fundația Konrad Adenauer, Arhivele Naționale ale României
9.Impact	Documentele conțin informații complete despre deținuții politici (nume, data nașterii, numele părinților, detalii legate de sentința de condamnare, tribunalul care a dat sentința, infracțiunea pe baza căreia s-a decis arestarea). Peste 15000 de persoane au fost eliberate în urma decretelor, acest lucru întâmplându-se după 20 de ani în care Partidul Comunist și instituțiile represive ale Ministerului de Interne au dus o politică de exterminare a deținuților. În perioada post-comunistă, au fost enunțate mai multe ipoteze privind numărul celor închiși în penitenciarele românești. În absența unor statistici concrete, volumul reprezintă prima evaluare a deținuților politici supraviețuitori ai sistemului concentraționar. Mai mult decât atât, volumul pune la dispoziția cercetătorilor date importante privind Gulagul românesc, pe baza cărora se pot realiza evaluări cantitative și calitative ale regimului criminal al lui Gheorghiu Dej.
10.Perspective	Publicarea a încă 2 volume.

6.PROIECTE DE ARHIVĂ

Fișe matricole penale

1) Instituție inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul urmărește inventarierea deținuților politici din sistemul concentraționar românesc, stabilindu-se o statistică a acestora în strictă conexiune cu actele oficiale emise de oficialii comuniști.
3) Denumirea politicii	Realizarea unui portal al memoriei victimelor represiunii regimului comunist din România
4) Scop	Reprezintă o bază documentară și informațională esențială pentru cercetarea represiunii comuniste, fie că este vorba de cea politică, de clasă, etnică sau de altă natură. Mai mult, constituie un punct de reper concret și ușor accesibil celor care vor să afle informații despre represiunea la care au fost supuși ei înșiși sau rudele lor, cu atât mai mult în contextul nou Legii 221/2009, care oferă posibilitatea unor despăgubiri legale din partea statului român. Proiectul a avut drept scop prelucrarea, denumirea și publicarea online a aproximativ 35.000 de fișe matricole penale întocmite de autoritățile comuniste pentru aproape 16.000 deținuți politici.
5) Obiective	Obiectiv general: realizarea unei baze de date accesibilă publicului larg. Obiective specifice: o eficientizare a relației cu victimele regimului comunist prin punerea la dispoziție informații oficiale privind sentințele și locurile de detenție.
6) Beneficiari	Foști deținuți politici și moștenitori, istorici, politologi, public general
7) Parteneri	Direcția Generală a Penitenciarelor
8) Impact	Aproape 80% din petițiile care sosesc pe adresa IICCMER au în vedere problematica acestor documente, fie exclusiv, fie alături de alte solicitări, astfel portalul reprezintă o bază de date importantă. De asemenea, mare parte din traficul pe care îl înregistrează pagina de internet a Institutului vizează secțiunea dedicată acestor fișe. Până în prezent, institutul a reușit postarea a 76.000 de fișe matricole, portalul fiind accesat zilnic de până la 1000 de vizitatori.

9) Perspective	IICCMER își propune să completeze această baza de date într-o proporție care sa se apropie cât mai mult de dimensiunile reale ale represiunii comuniste. Acest lucru este cu atât mai necesar cu cât, din experiența instituțională de până acum (astfel de fișe au mai fost găsite de experții IICCMER și în alte locații din țară) și, mai ales, din cauza numărului semnificativ de persoane care nu se regăsesc în această primă formă a bazei de date, fișele adunate și prelucrate până în prezent nu cuprind decât o parte a foștilor deținuți politici.
----------------	---

Portalul „Memoria Națiunilor”

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Proiectul urmărește colaborarea dintre institutele de investigare a regimurilor totalitare din Europa privind recuperarea memoriei victimelor acestora.
3) Denumirea politicii	Proiectul are la bază o colaborare între IICCMER și Institutul de Studiere a Regimurilor Totalitare din Republica Cehă prin care se dorește realizarea unei baze de date cu victime ale regimurilor totalitare.
4) Scop	Portalul reușește să minimalizeze efortul cetățeanului în accesarea informațiilor referitoare la perioada comunistă, astfel punându-i la dispoziție o bază de date semnificativă. Portalul este accesat zilnic de peste 3000 de persoane din țările implicate în proiect și din afara spațiului european, reprezentând sursă de informare atât pentru cercetători, cât și pentru publicul larg.
5) Obiective	Obiectiv general: crearea unei baze de date destinată victimelor regimurilor totalitare din Europa. Obiective specifice: promovarea de interviuri și fotografii ale victimelor comunismului.
6) Beneficiari	Foști deținuți politici și moștenitori, istorici, politologi, public general
7) Parteneri	Institutul de Studiere a Regimurilor Totalitare din Republica Cehă.
8) Impact	Portalul a reușit să colecteze interviuri, fotografii, filme care țin de memoria victimelor și supraviețuitorilor regimurilor comuniste din Europa Centrală și de Est. Memoria Națiunii este un instrument fundamental pentru istoria orală a perioadei comuniste în regiune, având o bază de date impresionantă, fiind disponibilă în mai multe limbi de circulație internațională.

9)Perspective	Proiectul va continua și anii următori
---------------	--

Proiectul „Geografia exilului”

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, responsabili Delia Cornea
2.Formularea problemei	Necesitatea cunoașterii fenomenului exilului: Timp de peste 50 de ani, exilul și diaspora română au reprezentat, în plan politic, vocea populației românești încătușate în țară, iar în plan cultural, prin producția excepțională de cărți, lucrări științifice, reviste și ziare românești, și-au adus contribuția în mod hotărâtor la prezervarea modelului cultural românesc. Nume precum Mircea Eliade, Constantin Brâncuși, Eugen Ionesco, Emil Cioran, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca reprezintă tot atâtea argumente pentru necesitatea acestui proiect.
3.Denumirea politicii	Proiectul „Geografia exilului românesc” consta în elaborarea de fise ale unor instituții sau personalități din exil . Ulterior își propune să reunească, într-un singur portal , pagini web care conțin informații privind fenomenul exilului românesc (fise de instituții/ personalități, documente selectate).
4.Scop	Portalul dedicat exilului românesc va reprezenta o bogată bază de date, care va putea fi accesibilă oricărei persoane, printr-o simplă accesare online a conținutului dorit. Pagina de prezentare a portalului va conține o hartă cu cele mai importante zone de stabilire a exilaților români. Conținutul portalului va urmări, în primul rând, o prezentare generală și cronologică a principalelor momente ale exilului românesc, dar informațiile amănunțite se vor concentra în link-uri care să conțină date specific. Pe lângă aceste materiale, portalul va cuprinde: Arhiva documentară (va cuprinde documente scanate din arhiva ICCMER) Arhiva audio (înregistrările și interviurile cu personalități din exil). Arhiva foto (va cuprinde poze și imagini din reviste și ziare, legate de anumite evenimente sau ale unor personalități) Biblioteca virtuală
5.Obiective	Obiectiv general: Elaborarea unei enciclopedii electronice care sa permită o mai buna

	<p>cunoaștere a fenomenului exilului românesc.</p> <p><u>Obiective specifice:</u></p> <p>Proiectul se derulează pe parcursul mai multor ani și va cuprinde mai multe componente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proiectul „1956: revoluția din Ungaria reflectată în arhivele românești și în emisiunile postului de radio Europe Libera, departamentul român”: baza de date online conținând materialele din arhivele Koblenz (Radio Europe Libera), Arhivele Naționale, Arhive Diplomatice, CNSAS, cronologii, bibliografii, extrase din filme documentare dedicate revoluției din Ungaria, etc. Portalul „Geografia exilului românesc” va fi lansat cu acest proiect. - Proiectul „Arhivele exilului românesc parizian: arhivele Monica Lovinescu – Virgil Ierunca”. Pentru derularea acestui proiect a fost depusă o cerere de finanțare către AFCN. Proiectul va fi lansat în eventualitatea obținerii acestei finanțări. - Proiectul „Exilul românesc în Franța, Germania și Elveția”: baza de date online conținând fișe ale unor personalități din exil, prezentări ale unor asociații sau publicații, documente ilustrative, etc.
6.Activitate 2011 în cadrul proiectului	<p>Au fost elaborate următoarele fișe:</p> <p>Mihaela Toader: Virgil Mihăilescu, Noel Bernard, Mihai Cismărescu, Remus Radina, Mihai Botez, Nicolae Novac, Alexandru Monciu-Sudinski, Martha Bibescu, Alexandru Papilian, Theodor Cazaban, Gelu Ionescu, Revista "Gânduri libere" (Franța)</p> <p>Delia Cornea: Andrei Brezianu (SUA), Ion Caraion (Germania), Mircea Carp (Germania), George Cioranescu (Franța), Vintila Horia, Buletinul CNR "Romania", Sanda Golopentia (SUA), Constantin Eretescu (SUA), Vasile C.Dumitrescu, Nicolae Lupan.</p> <p>Pentru derularea proiectului „Arhivele exilului românesc parizian: arhivele Monica Lovinescu – Virgil Ierunca” a fost depusă o cerere de finanțare către AFCN.</p>
7.Beneficiari	<p>Publicul țintă este în primul rând publicul tânăr, studenți și cercetători, sau publicul larg, dar proiectul se adresează și istoricilor / oamenilor de cultură consacrați, interesați în cunoașterea acestui amplu fenomen istoric.</p>
8.Parteneri	Fundația Humanitas Aqua Forte
9.Perspective	Se remarcă necesitatea continuării proiectului și în anii următori.

Digitizarea arhivelor IICCMER

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, responsabili Alina Iancu și Mihaela Toader
2. Formularea problemei	Necesitatea de a scana cele mai importante publicații din arhiva fostului INMER.
3. Denumirea politicii	Digitizarea arhivelor IICCMER
4. Scop	Scanarea/ fotografierea arhivelor IICCMER, pentru a le prezerva/ a le pune la dispoziția cercetătorilor în format electronic.
5. Obiective	Obiectiv general: digitizare arhive
6. Activitate 2011 în cadrul proiectului	<p>Au fost digitizate (scanate/ fotografiate) fonduri arhivistice ale IICCMER cuprinzând publicații ale exilului românesc, precum și documente sau manuscrise din diferite arhive personale (e.g. „arhiva exilului românesc” constituită de Monica Lovinescu și Virgil Ierunca), un total de peste 32 000 pagini.</p> <p>Din fondul Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, donat de fundația Humanitas Aqua Forte către IICCMER în septembrie 2011, au fost scanate circa 3000 pagini. Fondul reunește documente video (digitizate integral), extrase din presă franceză, manuscrise și dactilograme ale unor autori din exil, dar și din țară. Dintre acestea, menționăm texte semnate Dan M. Brătianu (<i>Souvenirs marquants de 1908 à 1984</i>), Petre Baicu (<i>Memorii din închisorii</i>), dactilogramele semnate Dan Petrașincu (cunoscut sub pseudonimul Angelo Moretta), manuscrise ale poetului Alexandru Busuioceanu sau ale lui Ion Pârvulescu, dactilograma romanului <i>Biserica Neagră</i> a lui A. E. Baconsky, însoțită de adnotările autorului, dactilograma <i>Ultimului cuvânt</i> al lui Mircea Vulcănescu, rostit în ziua de 15 ianuarie 1948 în fața Curții de Apel București, diferite manuscrise ale unor texte publicate în revista <i>Ethos</i> editată de Virgil Ierunca (e.g. dactilogramele lui Mircea Eliade pentru <i>Caiete de dor</i>, cu adnotările autorului).</p> <p>Fondul Exilul Românesc din Marea Britanie a fost scanat integral (6208 pagini). El documentează activitățile emigrației române din Anglia începând din anul 1941 și reunește următoarele sub-fonduri:</p> <p>Sub-fondul George Emil Ilescu și Ecaterina Ilescu cuprinde acte și documente personale ale Ecaterinei și G.E. Ilescu, rapoarte militare, fișe și fotografii cu exilați români din Anglia.</p>

Sub-fondul ACARDA (Asociația Culturală a Românilor din Anglia) cuprinde corespondență, articole, extrase din presă referitoare la activitatea ACARDA. Dintre acestea, menționăm rapoarte și adrese referitoare la activitatea ACARDA pentru sprijinirea „Opération Villages Roumains”, solidaritatea cu revoltele muncitorilor de la Brașov (15 noiembrie 1987) și revoluția din decembrie 1989.

Sub-fondul Iolanda Strănescu Costide reunește corespondența Iolande Strănescu cu Iurie Roșca și Nicolae Lupan, apeluri, telegrame, declarații, discursuri și extrase din presă referitoare la activitățile Asociației "ProBasarabia și Bucovina și relațiile cu ACARDA", etc.

Sub-fondul ARRC (Anglo-Romanian Refugee Committee) reunește corespondență, note, adrese, intervenții, broșuri, discursuri, extrase din presă referitoare la rezolvarea de către ACARDA a problemei refugiaților români din Anglia, îndeosebi a cazurilor Gheorghe Viscereanu, Ghiță Milea și Stancu Păpușoiu.

Din **fondul Victor Frunză** au fost scanate 4374 de pagini, respectiv publicațiile *Dialog* și *Lupta* (3294 pagini - revista *Dialog* și 1080 pagini - revista *Lupta*).

Revista *Dialog* a apărut la Köln, Frankfurt pe Main și Dietzenbach, Germania, din 1977. Revista a reprezentat Cercul Democratic al Românilor din Germania avându-l ca redactor pe Ion Solacolu (din aprilie 1982). Din 1988 până în 1992 revista *Dialog* a editat suplimentul *Caiet de literatură*, avându-l ca redactor pe Ion Negoitescu.

Revista *Lupta (Le Combat)* a apărut la Paris, din septembrie 1983 până în decembrie 1997. Având o apariție bilunară, revista a fost editată în primii ani de către Mihai Korne (în același timp și director al revistei) și din septembrie 1985 de către Antonia Constantinescu.

Fond P.H.Stahl a fost scanat integral, el cuprinzând 422 de pagini. Fondul reunește publicația *Gânduri Libere care* a apărut la Paris din ianuarie 1951 până în 1952. Revista și-a propus, așa cum reiese din Cuvântul înainte (nesemnăt) din nr.1/1951, să fie „un organ de apărare a culturii naționale”. Principalii colaboratori au fost Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Șerban Voinea și Constantin Amărieuței.

Fond Constantin Micu-Stavilă (fost Ștefan Delureanu, denumire

	<p>modificată la cererea donatorului) a fost scanat integral, el cuprinzând 9238 pagini. Fondul reunește documente personale, articole și manuscrise aparținând lui Constantin și Viorica Stăvilă.</p> <p>Fondul Institutul Român și Biblioteca Română din Freiburg im Breisgau (Germania), digitalizat integral (1557 pagini), cuprinde câteva numere din Buletinul Bibliotecii Române din Freiburg precum și dări de seamă privind activitatea bibliotecii. Fondul a fost donat IICCMER în octombrie 2011.</p> <p>Biblioteca Romana din Freiburg (inventare), cuprinde o listă a inventarului Bibliotecii române din Freiburg împărțită pe fișe-autori și teme documentare. Au fost digitalizate și prelucrate 4750 fișe.</p> <p>Fondul Ion Dumitru: au fost scanate circa 3150 pagini (cu precădere documente referitoare la departamentul roman al Radio Europe Libera).</p> <p>Digitizarea a fost coordonată de către Damiana Oțoiu (Directorul Departamentului Exil și Minorități al IICCMER), Alina Iancu (IICCMER, Compartiment bibliotecă și arhivă) și Mihaela Toader (IICCMER, Departamentul Exil și Minorități). Din echipa proiectului fac parte alți trei cercetători ai Departamentului Exil și Minorități al IICCMER: Eliza Cocea, Delia Cornea și Dan Drăghia. Digitizarea s-a realizat cu sprijinul următorilor colaboratori: Adina Bălan, Deniz Berișa, Diana Carla Benea, Ovidiu Cazamir, Francisca Cătuță, Raluca Ghiorghe, Iuliana Moisă (studenți, Facultatea de Științe Politice, Universitatea București) și Matei Constantin (Facultatea de Istorie, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași).</p>
7.Beneficiari	Cercetători, public larg.
8.Parteneri	Fundația Humanitas Aqua Forte.
9.Impact	Proiectul a suscitat interesul presei și al cercetătorilor (din România și străinătate). O serie de dosare au fost transmise via e-mail către cercetători interesați (cu precădere nord-americani).
10.Perspective	Se remarcă necesitatea continuării proiectului și în anii următori.

Digitizarea Hoover Institution Archives, Stanford University

1. Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc Responsabil proiect Damiana Otoiu
2. Formularea problemei	Necesitatea de a digitiza documente din arhiva Hoover Institution referitoare la exilul românesc și la activitatea secției românești a postului de radio Europa Libera.
3. Denumirea politicii	Digitizarea fondurilor documentare românești de la Hoover Institution Archives.
4. Scop	Punerea acestor fonduri documentare la dispoziția cercetătorilor români.
5. Obiective	<p>Obiectiv general: Digitizare arhive românești de la Hoover Institution.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Digitalizarea și/ sau microfilmarea fondurilor documentare românești aflate actualmente la Hoover Institution Archives 2. Procesarea fondurilor documentare (realizarea de inventare detaliate/ finding aids, dacă ele nu sunt deja elaborate) 3. Punerea la dispoziția cercetătorilor a documentelor digitalizate și/ sau microfilmate: <ul style="list-style-type: none"> – Integral, la sediile instituțiilor partenere, – Parțial, online, o selecție de documente care nu pun probleme de copyright (mai exact, documente din arhiva Radio Free Europe).
6. Activitate 2011 în cadrul proiectului	Principalul proiect inițiat și finalizat în 2011 vizează Digitizarea fondurilor documentare Koblenz de la Radio Europa Libera (înregistrări din perioada revoluției din Ungaria, 1956) . Prezentul proiect are ca obiectiv digitalizarea unor documente importante pentru istoria comunismului și a exilului românesc: emisiunile românești RFE din timpul revoluției din Ungaria (19 octombrie-13 noiembrie 1956). Înregistrările emisiunilor de la REL/RL reprezintă documente valoroase atât pentru cercetare cât și pentru interesul public. Până în anii 90, când au fost redescoperite, casetele cu înregistrările emisiunilor au fost ținute în arhiva Germaniei Federale de la Koblenz. Prelucrate cu aparatură modernă, aceste înregistrări se găsesc în format mp3 în colecția de Emisiuni RFE/RL a Institutului Hoover, Universitatea Stanford. O copie a acestor înregistrări a fost predată Departamentului exil și minorități în cursul anului 2010.

	<p>Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc a semnat în data de 15 februarie 2011 un acord de parteneriat cu Radio Europa Liberă, în vederea valorificării acestor documente audio. Mai exact, materialul cuprinde 12 track-uri, fiecare track având aproximativ 60 mp3 fișiere cu 500 de minute fiecare. În cursul anului 2011, aceste documente au fost procesate, prelucrate, s-au elaborat ample „finding aids” în limba engleză.</p> <p>În paralel, au fost căutate fonduri documentare relevante pentru înțelegerea impactului revoluției din Ungaria în România (la Arhivele Naționale, Arhivele Ministerului de Externe, CNSAS, Arhivele TVR). Aceste fonduri au fost scanate și prelucrate (în prealabil operându-se o selecție a celor mai relevante documente). Au fost elaborate diferite alte instrumente de lucru (bibliografii, cronologii) și s-a realizat o selecție din toate aceste materiale pentru a se realiza un website.</p> <p>Aceasta este prima etapă a unui proiect mai amplu de colaborare între IICCMER, Arhivele Hoover Institution, Radio Europa Libera și câteva instituții din România (Arhivele Naționale, Institutul Diplomatic Român, Ministerul Roman de Externe – Secția Arhive Diplomatice, etc.). A fost deja stabilit cadrul general al acestei colaborări (în urma unor întâlniri între reprezentanții acestor instituții) și a fost elaborat draftul unui protocol de colaborare.</p>
7.Beneficiari	Toate rezultatele proiectului vor fi disponibile pentru cercetători și publicul interesat la sediile IICCMER, Hoover Institution Archives și la sediile tuturor instituțiilor partenere, iar unele extrase vor fi postate pe site-urile instituțiilor.
8.Parteneri	Radio Europa Libera, Hoover Institution Archives.
9.Impact	<p>Din punct de vedere cantitativ, fondurile românești de la Hoover Institution sunt semnificative, fiind probabil cele mai importante arhive românești din afara țării. Numeroase fonduri documentare sunt indispensabile oricărui cercetător interesat de studiul diasporei românești, ele fiind create de către diplomați români din exil sau aparținând unor organizații care au reprezentat opoziția democratică din exil (ex. Comitetul Național Român). Actualmente, cu foarte puțin excepții (e.g. fondul Titulescu disponibil la București, anumite documente din fondul Bossy), aceste documente au fost insuficient cunoscute și valorificate. Ele sunt disponibile cercetătorilor individuali la sediul Arhivelor Hoover. Unele au fost prelucrate integral sau parțial, altele nu sunt prelucrate și, implicit, nu sunt accesibile. Există minime restricții în privința accesului/ reproducerii documentelor: numărul de fotocopii este limitat, cercetătorii nu pot fotografia/ scana documente, unele documente pot fi folosite doar cu acordul donatorilor.</p> <p>Se poate explica astfel interesul deosebit de mare manifestat de către</p>

	cercetători pentru aceste proiecte (de exemplu cu ocazia prezentării lor cu ocazia conferinței anuale organizate de Biblioteca Romana din Freiburg).
10.Perspective	Se remarcă necesitatea continuării proiectului și în anii următori.

7.PROIECTE DE CERCETARE

Microcosmul propagandei : Facultatea de Filosofie din București sub zodia controlului ideologic, 1948–1965: criteriile de selecție a profesorilor, sistem de admitere, epurări și demascări. Studii și documente

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	<p>Cercetările care au vizat evoluția postbelică, sub imperiul ideologiei marxist-leniniste, a Facultății de Filosofie a Universității din București sunt puțin numeroase. Producțiile istoriografice de valoare – Gheorghe Vlăduțescu, <i>Filozofie și politică 1957–1962</i>, Editura Paideia, București, 2000, volum cu caracter analitic-memorialistic – oferă o imagine parțială. În general, după 1989, interesul istoricilor s-a îndreptat spre momentele represive – cu deosebire 1956–1958 – răstimp în care s-au produs arestări din rândurile studenților Facultății, sub acuzațiile de instigare și difuzare de manifeste cu caracter contrarevoluționar, precum și de „uneltire contra ordinii sociale”. Mai precis, istoricii au documentat cu precădere cazul a două grupuri de studenți la Filosofie care au suferit arestări și condamnări în contextul creat de revoluția maghiară: Mihai Stere Derdena, Dumitru Constantin, Dan Onaca; și Dumitru Arvat, Remus Resiga, Ioan Zane (v. Ioana Boca, 1956 – <i>Un an de ruptură. România între internaționalismul proletar și stalinismul antisovietic</i>, București, Fundația Academia Civică, 2001; [eadem], <i>Mișcările studențești din 1956</i>, în <i>Raport final</i>, ed. Vi. Tismăneanu et al., CPADCR – Editura Humanitas, 2007, pp. 686–687). A mai suscitât interesul cercetătorilor și profilul unor profesori (Niculae Bellu, de exemplu – vezi Vasile Morar, coord., <i>Niculae Bellu. De la stânga politică la stânga culturală</i>, Editura Paideia, București, 2005), precum și supraviețuirea în anii 1950, la catedra de Logică, a profesorului Athanase Joja în condițiile în care fratele său, arhitectul Constantin Joja, era arestat, iar apoi s-a dovedit a fi un adept al mișcării spirituale <i>Rugul Aprins</i>, grup de intelectuali și clerici etichetat drept <i>subversiv</i> și pedepsit cu ani grei de închisoare. O evocare a schimbării de generație de la nivelul profesorilor Facultății, precum și o reconstituire foarte documentată a demascărilor din 1965 a realizat profesorul Vladimir Tismăneanu, într-un text ce demonstrează că ethosul totalitar supraviețuiește chiar și în timpul etapei „liberale” a comunismului românesc (sfârșitul epocii Dej și începutul erei Ceaușescu) – vezi Vladimir Tismăneanu, <i>Un puzzle cu Securitate, Partid și UTC</i>, în vol. <i>Refuzul de a uita. Articole și comentarii politice 2006–2007</i>, I-VI, Editura Curtea Veche, București, 2007).</p>
3) Denumirea politicii	Într-un demers înrudit cu acesta din urmă și cu aportul documentelor de arhivă (cu precădere emenate de la Secția de Propagandă și Agitație / Direcția de Propagandă și Cultură a CC al PMR) vom încerca să surprindem mecanismele de selecție a cadrelor didactice și

	<p>a studenților, în paralel cu eforturile de disciplinare politică a corpului profesoral și a studenților nesupuși. Proiectul își propune să urmărească efectele politicii de draconică discriminare social-politică a elevilor cu părinți indezirabili (burghezi, condamnați politic, chiaburi etc.), strategie educațională de esență jdanovistă codificată mai ales prin Directiva (secretă, nepublicată în <i>Buletinul Oficial</i>) cu privire la îmbunătățirea compoziției de clasă a elevilor și studenților din 1952. Aceste interdicții aplicate la nivelul admiterii au schimbat profilul studenților de la Filozofie, dar în același timp nu au anihilat cu totul potențialul contestatar.</p>
4) Scop	<p>Analizând raporturile între diverse <i>structuri instituționale</i> – Ministerul Învățământului / Ministerul Învățământului și Culturii, Secția de Propagandă și Agitație / Direcția de Propagandă și Cultură, Sectorul Școli / Sectorul Învățământ și Sănătate din cadrul CC al PMR/PCR, UTM/ UTC, MAI, organele de securitate – și între <i>personalități politice sau culturale</i> (Leonte Răutu, Florența Rusu, Vasile Dinu, Tamara Dobrin, Florian Dănălace, Pavel Țugui, Elvira Cincă, Miron Constantinescu, Ilie Murgulescu, Ștefan Bălan, Mihail Ralea, Jean Livescu, Leonte Tismăneanu, Constantin Nicuță, Tudor Bugnariu, Athanase Joja, Marcel Breazu, Henri Uschersohn, Iosif Cernea, Ludwig Grünberg, Ion Ianoși ș. a.), vom analiza mecanismele de luare a deciziei în ceea ce privește Facultatea de Filozofie. Deciziile importante vizau sistemul de admitere, promovările, repartitia absolvenților, schimbarea de generații la nivelul corpului profesoral, politica de exmatriculări și gratificații. Vom consulta, în arhiva Ministerul Educației și Cercetării, documentele fostei direcții a predării științelor sociale (condusă o perioadă de prof. Aurel Pop). Vom examina destinul primului manual românesc de socialism științific apărut în 1958, sub egida Catedrei de socialism științific din Facultatea de Filozofie a Universitatii „C.I. Parhon“, în colaborare cu alte catedre, retras din circulație în 1959. În final, vom surprinde culisele demascării din toamna anului 1965, care s-a soldat cu exmatricularea unui grup de studenți și a constituit un avertisment că guvernarea Ceaușescu nu renunță la elemente ale politicii de represiune de tip stalinist și la implicarea Securității în supravegherea lumii universitare.</p>
5) Obiective	<p>Obiectiv general: controlul ideologic exercitat de partidul comunist</p> <p>Obiective specifice: analizarea mecanismelor decizionale privind Facultatea de Filozofie, structurile instituționale, personalitățile politice sau culturale.</p>
6) Beneficiari	comunitatea științifică, publicul larg
7) Impact	<p>Cercetarea se va finaliza în luna iunie a anului 2012. Proiectul se va finaliza cu publicarea unei lucrări ample privind istoria Facultății de Filozofie din București în perioada 1945 – 1965. Studiul va fi însoțit de o anexă alcătuită din documente – informări, rapoarte, sinteze, note etc. – emise de Secția de Propagandă și Agitație, Direcția de Propagandă și Cultură, Secția de Știință și Cultură, Sectorul Școli,</p>

	Sectorul Universitar și de Științe. Acestui corpus de documente îi va fi atașat un consistent aparat critic.
--	--

Anihilarea ultimului simbol al social-democrației interbelice. Constantin-Titel Petrescu în vizorul Serviciului Special de Informații, al Siguranței și al Securității (1940-1957)

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	După 1989, campania de distrugere a elitei politice interbelice de către regimul comunist a fost abordată într-un număr foarte mare de studii și lucrări. S-au publicat lucrări biografice ale liderilor politici liberali și țărăniști; culegeri de documente privind procesul fruntașilor țărăniști sau viața politică din România anilor (1945-1948); lucrări memorialistice ale unor personalități liberale și țărăniști; monografiile ale partidelor național-țărănesc și liberal. Despre activitatea social-democraților în perioada 1940-1957 s-a scris foarte puțin, iar despre viața și cariera politică a social-democratului Titel Petrescu nu s-a publicat nici o lucrare. Pe baza documentelor din arhivele fostei Securități dorim să prezentăm cu argumente istorice un intelectual care nu a încetat nici un moment să creadă în tradiția social-democrată occidentală, un om politic care s-a opus fără nici o rezervă alături de liderii țărăniști și liberali celor trei dictaturi – carlistă, antonesciană și comunistă, un om care, după cum scria prietenul și colaboratorul său în gazetărie poetul Ștefan Băciu, „nu și-a pierdut în celula închisorii curajul, noblețea sufletească și demnitatea”. În același timp ne propunem să arătăm cum ultimul partid reprezentant al democrației interbelice (Partidul Social Democrat-Independent condus de Constantin-Titel Petrescu) a fost anihilat de comuniști în 1948.
3) Denumirea politicii	Descrierea vieții politice a lui Constantin Titel Petrescu ca simbol al social-democrației românești prin prisma documentelor Serviciului Special de Informații, al Siguranței și al Securității (1940-1957).
4) Scop	Unul dintre argumentele care au stat la baza propunerii acestui proiect de cercetare a fost faptul că în cursul anului 2009 în cadrul institutului au fost demarate o serie de proiecte dedicate unor personalități ale vieții culturale care au suferit în perioada comunistă (I. D. Sârbu, Monica Lovinescu). Ținând cont de acest lucru am considerat că s-ar putea iniția o colecție de lucrări care să includă și personalități politice și din alte domenii care au fost victime ale represiunii comuniste despre care nu s-au publicat lucrări sau s-a scris prea puțin.
5) Obiective	Obiectiv general: analizarea modului în care regimul comunist a anihilat elitele politice Obiective specifice: realizarea unui volum concentrat pe viața lui politică a lui Constantin Titel Petrescu prin prisma documentelor din instituțiile alese

6) Beneficiari	publicul larg
7) Impact	Cercetarea, care va avea ca rezultat publicarea unui volum în 2011, își propune să prezinte urmărirea de către Serviciul Special de Informații și Siguranță a personalității politice social-democrate Constantin-Titel Petrescu între anii (1940-1948), anchetarea sa de către Securitate în perioada detenției (1948-1955) și ultimii doi ani ai săi de viață (1955-1957) petrecuți în libertate, dar sub urmărirea Securității. Vor fi prezentate metodele utilizate de SSI, Siguranță și ulterior de Securitate în urmărirea și anchetarea lui Constantin-Titel Petrescu și consecințele acestora asupra vieții sale private și asupra carierei sale politice. Volumul nu se va limita doar la tratarea etapelor urmăririi sale de către organele represive și a anilor petrecuți în detenție, ci va cuprinde și o mică biografie a intelectualului și omului politic social-democrat Constantin-Titel Petrescu, urmată de capitolele urmăririi de către SSI și Siguranță, perioada anilor petrecuți în închisoare și scurtul interval de timp de după ieșirea din închisoare în care a fost supus unei stricte supravegheri a Securității. În final, ne propunem un capitol despre colaboratorii săi politici social-democrați care au fost și ei prinși în plasa organelor represive.
8) Perspective	Cercetarea va fi finalizată în cursul anului 2012, urmând a se publica un volum.

Direcția de cercetări penale a Securității. Studiu de caz: Gheorghe Enoiu

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	O contribuție importantă la cunoașterea rolului pe care Securitatea l-a avut în timpul regimului comunist îl au studiile publicate de istorici și cercetători ca Dennis Deletant, Florian Banu, Marius Oprea și Cristian Troncotă. În general, cercetarea în acest câmp istoriografic s-a realizat prin editarea unor ediții de documente și mai puțin prin redactarea unor lucrări de analiză și sinteză. De altfel, puținele lucrări analitice oferă o prezentare generală a cadrului de organizare și funcționare a Securității, neexistând, până în prezent, lucrări tematice care să analizeze organizarea și funcționarea unei structuri a Securității, ori biografii ale principalilor ofițeri de securitate.
3) Denumirea politicii	Deși activitatea Securității este în linii mari cunoscută, nu același lucru se poate afirma și despre structurile acestei instituții și personalul care a deservit-o. Activitatea Direcției de Anchete Penale a Securității este pomenită, în special, în lucrările memorialistice ale foștilor deținuți politici, publicate înainte și după 1989. Proiectul de față își propune să

	aducă o contribuție majoră la înțelegerea mecanismelor represive, a relației dintre partid și activitatea Direcției de Anchete Penale, dar și la analiza transformărilor instituționale ale acestei Direcții.
4) Scop	Obiectivul proiectului îl reprezintă reconstituirea istoriei instituționale a Direcției de Anchete Penale a Securității, pornind de la traseul profesional al lui Gheorghe Enoiu, șef al acestei Direcții între 1963-1967, dar și al altor ofițeri cu funcții de conducere (Mișu Dulgheru, Francisc Butyka). Direcția era unul din principalele instrumente de represiune politică utilizate de regimul comunist. Lucrarea va prezenta și analiza transformările instituționale ale Direcției de Anchete Penale, criteriile de recrutare a personalului, precum și relația dintre regimul politic și poliția politică în perioada 1948-1965.
5) Obiective	Obiectiv general: identificarea mecanismelor de represiune ale regimului comunist Obiective specifice: analizarea activității ofițerului de Securitate Gheorghe Enoiu
6) Beneficiari	comunitatea științifică, publicul larg
7) Impact	Cel mai important rezultat scontat al proiectului este o monografie a Direcției de Anchete Penale, pornind de la activitatea lui Gheorghe Enoiu ca studiu de caz. De asemenea, este preconizată realizarea unei baze de date cu ofițerii din cadrul Direcției de Anchete Penale a Securității, editarea unui volum cu documentele cele mai relevante despre organizarea și funcționarea acestei Direcții, precum și redactarea unui Dicționar al ofițerilor de securitate, după modelul Dicționarului comandanților de penitenciare. În cazul în care pe parcursul cercetării științifice apar dovezi privind fapte de natură penală ale lui Gheorghe Enoiu, Institutul poate sesiza instituțiile pentru declanșarea unei anchete penale împotriva acestuia.
8) Perspective	Proiectul se va finaliza în cursul anului 2012, urmând a se publica un volum.

8.ARHEOLOGIE CONTEMPORANĂ

Investigații de istorie orală și arheologie contemporană pentru identificarea unor gropi comune în județul suceava

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și-a fixat între prioritățile din 2011 declanșarea unor investigații de istorie orală și arheologie contemporană pentru identificarea unor locații nemarcate în care au fost îngropate victime ale regimului comunist decedate în urma acțiunilor represive cu caracter politic ale autorităților din perioada 1945-1989.
3) Denumirea politicii	Proiectul implică cercetare interdisciplinară, combinând explorarea în arhive cu munca de teren pentru culegerea mărturiilor de istorie orală și identificarea arheologică a gropilor comune. Locațiile identificate urmează a fi marcate prin plăci comemorative pentru a constitui un reper memorial și educativ.
4) Scop	În urma unei cercetări preliminare făcute de Departamentul "Societate, Economie și Instituții" au fost aflate informații despre locațiile a două gropi comune în județul Suceava. Este vorba despre o groapă comună aflată în cimitirul din localitatea Șcheia cu deținuți politici provenind din colonia de muncă de la Ițcani (1952-1953) și o alta cu țărani împușcați de Securitate în timpul revoltelor împotriva cotelor din satele din nordul Moldovei, din vara anului 1949. Proiectul a urmărit efectuarea de cercetări sistematice, prin intermediul istoriei orale și arheologiei, pentru a vedea dacă ipotezele de lucru se confirmă.
5) Obiective	Proiectul a prevăzut deplasarea în județul Suceava în luna august 2011 cu o echipă formată dintr-un istoric (Adrian Cioflâncă, IICCMER) și arheologi (conduși de dr. Neculai Bolohan, de la Universitatea „Al. I. Cuza”). Efortul de identificare a martorilor care aveau informații despre colonia de muncă de la Ițcani și masacrele din zona Rădăuți au mers în paralel cu săpăturile exploratorii în cimitirele din Șcheia și Rădăuți. Existența gropilor comune a fost confirmată de un număr foarte mare de mărturii ale sătenilor din zonă. În schimb, eforturile arheologice s-au lovit de probleme insurmontabile: săpăturile au arătat că în locurile indicate de martori ca locații ale gropilor comune au fost înmormântate haotic numeroase alte persoane, localnici, în deceniile de după tragediile din 1949, respectiv 1952-1953. Astfel, gropile sunt imposibil de identificat arheologic pentru că aceasta ar presupune exhumarea

	masivă a celor îngropați peste în marginea celor două cimitire, în a doua jumătate a secolului XX.
6) Beneficiari	Primăriile din comuna Șcheia și orașul Rădăuți. Profesori și elevi din mediul rural și urban din circuitul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Specialiști interesați de cercetarea disciplinară.
7) Parteneri	Pentru buna desfășurare a cercetărilor în condițiile legii, ICCMER a notificat Primăriile din Șcheia și Rădăuți, Asociația Foștilor Deținuți Politici din Suceava, Parchetul militar Iași și Parchetul de la lângă Curtea de Apel Suceava.
8) Impact	Rezultatele cercetărilor vor fi aduse la cunoștința publicului în cadrul unor manifestări cu caracter științific și educativ în 2012. La cimitirul din Șcheia va fi plasată o placă memorială realizată de ICCMER pentru a aminti public de colonia de muncă de la Ițcani în care au murit sute de persoane din cauza condițiilor inumane de detenție - victime îngropate fără proceduri legale și ritual religios în gropi comune din cimitirul de la Șcheia. În cimitirul de la Rădăuți există deja o troiță ridicată de urmașii victimelor.
9) Perspective	Cercetările de arheologie din zona Suceava a ajutat echipa mixtă de cercetători să capete experiență în acest nou tip de explorare științifică. În 2012 vor fi efectuate săpături la Jilava și în zona Vrancei.

9.PETIȚII

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	Această activitate urmărește să ofere sprijin instituțional victimelor abuzurilor și crimelor din perioada comunistă. Prin aceste proiecte, institutul reușește să se apropie de nevoile imediate ale victimelor comunismului, acționând ca agent de legătură între acestea și alte instituții.
3.Denumirea politicii	Relații publice.
4.Scop	Problematika generală care se regăsește în aceste petiții se referă la solicitări de copii ale fișelor de deținuți politici, cereri de exprimare a unui punct de vedere științific asupra unor experiențe individuale în perioada comunistă sau, apelări către ICCMER pentru oferirea de

	expertiză juridică sau istorică legată de crimele și abuzurile comise în perioada comunistă.
5.Obiective	<p>Obiectiv general: încurajarea dialogului privind încălcările drepturilor omului din timpul regimului comunist.</p> <p>Obiective specifice: dezvoltarea unui mecanism de instituțional de ajutorare a victimelor regimului comunist.</p>
6.Beneficiari	Victimele regimului comunist și rudele acestora
8.Impact	<p>În anul 2011, IICCMER a primit un număr de 70 de adrese de la tribunalele teritoriale (Tribunalul Hunedoara, tribunalul Maramureș etc.) prin care ni s-au cerut informații cu privire la condițiile de detenție din diferite penitenciare în timpul regimului comunist, informații cu privire la baza legală prin care s-a dispus luarea măsurii detenției prizonierilor de război raportat la Armistițiul încheiat între România și URSS în 1944 , sau informații referitoare la diferite grupuri de partizani anticomuniști.</p> <p>IICCMER a primit aproximativ 50 cereri de primire în audiență, acestea fiind susținute la sediul Institutului, în urma unor programări prealabile. Au existat, de asemenea, persoane care au venit fără programare la sediul IICCMER, ori au telefonat, pentru a solicita informații sau pentru a semnală diverse aspecte referitoare la abuzurile săvârșite în timpul regimului comunist. Acestea au fost îndrumate de experții Institutului, în conformitate cu reglementările impuse de cadrul legal de funcționare a IICCMER și în concordanță cu legislația în vigoare.</p>
9.Perspective	Continuarea acestei activități

10.PROIECTE LEGISLATIVE

1) Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2) Formularea problemei	IICCMER a inițiat proiectul de Lege privind declararea zilei de 23 august Ziua Comemorării Victimelor Fascismului și Comunismului și a zilei de 21 decembrie Ziua Memoriei Victimelor Comunismului în România, care își propune să omagieze victimele fascismului și comunismului, ca regimuri totalitare, în baza declarațiilor și recomandărilor unor foruri internaționale și, în particular, să omagieze victimele regimului comunist în România, prin asumarea de către statul

român a obligației morale de a consacra două zile comemorative: 23 august și 21 decembrie. Proiectul legislativ a fost adoptat de Parlamentul României, devenind Legea nr. 198 din 7 noiembrie 2011, publicată în Monitorial Oficial al României nr. 799/11.11.2011. Această lege asigură coerența unei politici de memorie la nivelul statului român, oferindu-se posibilitatea constituirii unei pedagogii destinate să educe tinerele generații în spiritul respectului profund față de toate victimele regimurilor totalitare.

IICCMER a formulat, la solicitarea Departamentului Pentru Relația cu Parlamentul, puncte de vedere cu privire la **5 propuneri legislative** care aveau ca obiect reglementarea unor fapte sau împrejurări legate de memoria perioadei comuniste din istoria României.

✚ Proiect de Lege privind regimul juridic al drepturilor cuvenite victimelor regimului totalitar comunist

Proiectul de lege are ca obiect de reglementare instituirea unor categorii distincte de drepturi bănești cuvenite victimelor regimului comunist, astfel:

- despăgubiri pentru prejudiciile materiale cauzate;
- compensații bănești pentru prejudiciile morale suferite;
- indemnizații de securitate socială;
- alte drepturi.

✚ Proiect de Lege pentru declararea zilei de 9 martie "Ziua Deținuților Politici Anticomuniști din perioada 1944-1989"

Proiectul a fost adoptat de Parlament și ratificat de Președintele României, devenind Legea nr. 247/2011, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 864 din 08.12.2011.

✚ Propunere legislativă pentru instituirea Zilei naționale în memoria românilor - victime ale masacrelor de la Fântâna Albă și alte zone, ale deportărilor și ale Foametei organizate de regimul totalitar sovietic în nordul Bucovinei și întreaga Basarabie

Proiectul a fost adoptat de Parlament și ratificat de Președintele României, devenind Legea nr. 68/2011, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 329 din 12.05.2011.

	<p>✚ Propunere legislativă privind declararea Zilei de 26 Octombrie - Ziua Mișcării de Rezistență Armată Anticomunistă din 1944-1962 (Ziua Partizanilor Anticomuniști)</p> <p>Procedura legislativă a fost încetată, prin respingerea definitivă a proiectului de lege de către Camera Deputaților, la 01.03.2011.</p> <p>✚ Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr.258/2002 privind declararea zilei de 22 decembrie Ziua Libertății României</p> <p>Proiectul a fost adoptat de Parlament și ratificat de Președintele României, devenind Legea nr. 273/2011, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 873 din 12.12.2011.</p>
3) Denumirea politicii	Sprijin instituțional victimelor regimului comunist prin ameliorarea cadrului legislativ
4) Scop	Adoptarea unor legi menite să sprijine victimele regimului comunist
5) Obiective	<p>Obiectiv general: adoptarea legilor</p> <p>Obiective specifice: concretizarea unei legislații privind anchetarea și pedepsirea crimelor și abuzurilor regimului comunist</p>
6) Beneficiari	Victimele regimului comunist
7) Impact	Aceste proiecte urmăresc să ofere sprijin instituțional victimelor abuzurilor și crimelor din perioada comunistă, precum și mecanisme legislative prin care ele sau rudele lor se pot adresa organelor abilitate. Considerând prejudiciul atât moral, cât și fizic la care victimele au fost supuse, proiectele propun completarea cadrului legislativ actual prin acordarea de reparații morale și materiale convenite, în conformitate cu recomandările internaționale. Prin aceste proiecte, institutul reușește să se apropie de nevoile imediate ale victimelor comunismului, acționând ca agent de legătură între acestea și instituțiile superioare (instanțe). Proiectele vizează ameliorarea cadrului legislativ, considerându-se că reglementările existente omit aspecte importante ce țin de investigarea și condamnarea crimelor și abuzurilor regimului comunist.
8) Perspective	Propunerea unor noi legi.

11.SONDAJE DE OPINIE PRIVIND PERCEPȚIA ROMÂNILOR ASUPRA COMUNISMULUI

1) Instituția inițitoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și CSOP
2) Formularea problemei	Cercetările ultimilor ani au arătat că percepțiile românilor asupra regimului comunist s-au schimbat, astfel încât se remarcă o atitudine mai degrabă pozitivă, decât negativă. În acest context, IICCMER a încercat să vadă modul în care românii se raportează la trecutul recent și a urmărilor acestuia asupra societății românești.
3) Denumirea politicii	Cercetare sociologică privind percepțiile populației din România cu privire la regimul comunist și a efectelor acestuia.
4) Scop	Cel de-al treilea sondaj de opinie referitor la percepția românilor asupra comunismului, realizat de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România și Memoria Exilului Românesc și Centrul de Sondare a Opiniei Publice în mai 2011, a avut următoarele teme principale: sursele de informare despre comunism, predarea istoriei comunismului în sistemul educațional românesc, represiunea comunistă și influența trecutului comunism asupra societății de azi.
5) Obiective	Obiectiv general: realizarea unor sondaje de opinie Obiective specifice: analizarea percepțiilor românilor asupra regimului comunist
6) Beneficiari	publicul larg
7) Impact	Eșantionul a fost unul național reprezentativ pentru populația în vârstă de 15 ani și peste. Au fost intervievate 1.125 persoane. Eroarea de reprezentativitate este de 2,9%, cu o probabilitate de 0,95. Datele au fost culese în cadrul omnibusului CSOP în perioada 26 aprilie – 2 mai 2011. Sondajul a fost realizat gratuit de către CSOP Principala sursă de informare despre istoria comunismului este mass-media (emisiuni radio/TV, documentare), atât la nivel real, cât și aspirațional (surse de informare dorite în spațiul public). Circa o cincime dintre respondenți nu prezintă interes față de istoria comunismului. Rezultatele indică însă faptul că o posibilă sursă de informare despre trecutul comunist o reprezintă documentarele și filmele artistice. Acestea sunt o modalitate de comunicare directă, rapidă și accesibilă a informației privind regimul comunist. Discuțiile despre comunism nu par să ocupe un loc central în interacțiunea cotidiană (familie sau prieteni), dar ele reprezintă totuși o pondere proporțional importantă. Par a fi însă rare sau inexistente la nivelul școlii. Această deficiență comunicativă legată de trecutul comunist indică încă posibile separări între generațiile care au trăit în diferite faze ale regimului comunist sau între generațiile care au o

	<p>asemenea experiență și cele care au avut un contact limitat sau inexistent cu acest trecut. Referitor la nivelul de informare cu privire la istoria comunismului și la studierea istoriei comunismului în școli, chiar dacă opinia majoritară este că elevii sunt mai degrabă neinformați, mai puțin de jumătate dintre români susțin că este important ca istoria comunismului să fie studiată la școală. Dintre cei care sunt favorabili studierii istoriei comunismului la școală, mai frecvent aceștia se pronunță pentru predarea istoriei comunismului în cadrul unui curs general de istorie, atât la gimnaziu, cât și la liceu. În ce privește influența trecutului comunist asupra prezentului, economia a fost domeniul cel mai frecvent menționat, atât la influențe pozitive, cât și la cele negative. Acest rezultat indică o posibilă falie între cei care au reușit adaptarea în noul mediu social, economic, politic, cultural de după 1989 și cei care încă apreciază mai mult formele de integrare și socializare din timpul regimului comunist. În ce privește percepția generală asupra comunismului și a instaurării sale în România, rezultatele prezentului studiu confirmă datele obținute în cadrul cercetărilor anterioare. Cei mai mulți dintre români consideră comunismul o idee bună, fie ea bine aplicată sau prost pusă în practică, iar în cazul instaurării regimului comunist în România la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, cei care cred că a fost un lucru rău sunt la fel de numeroși ca aceia care cred contrariul. Insuficiența informării asupra trecutului comunist, discuțiile limitate pe acest subiect atât în familie, cu prietenii sau la școală, problemele ridicate de modul de informare deficitar (în special în mass-media), dar și inconsistența politicilor publice ale statului român privind problemele ce țin de asumarea experienței comuniste din România pe de o parte încurajează perpetuarea percepției pozitive asupra dictaturii comuniste, și, pe de altă parte, reprezintă obstacole importante în cristalizarea opiniei individuale pe problemele în cauză. O extindere a educației publice privind istoria regimului comunist și o diversificare / multiplicare a informării prin intermediul mediilor audio-vizuale (TV, filme, artistice, documentare, expoziții, etc.) par să fie modalități cele bune de suscitare a interesului și a conștiinței publice când vine vorba de istoria regimului comunist din România.</p>
8) Perspective	Realizarea unor noi sondaje

12.ACTIVITATEA CONSILIULUI ȘTIINȚIFIC IICCMER

Întrunirea Consiliului științific al IICCMER

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc
2.Formularea problemei	Analiza activității IICCMER în prima jumătate a anului 2011 și definitivarea agendei de proiecte a institutului până la sfârșitul anului. Evaluarea bilanțului de activitate a IICCMER pe anul 2010.
3.Denumirea politicii	Îndeplinirea obligațiilor de funcționare a IICCMER conform legislației pe care își fundamentează activitatea.
4.Scop	Finalizarea și optimizarea agendei de proiecte a institutului în 2011.
5.Obiective	Obiectiv general: Îndeplinirea mandatului IICCMER în anul 2011 Obiective specifice: <ul style="list-style-type: none"> ✚ Optimizarea implementării proiectelor departamentale și inter-departamentale ale IICCMER. ✚ Consolidarea cooperării interne și internaționale a IICCMER prin intermediul consultărilor cu membrii Consiliului Științific
6.Beneficiari	✚ Departamentele și cercetătorii IICCMER
7.Impact	✚ Întrunirea Consiliului Științific reprezintă un moment esențial în realizarea mandatului IICCMER în anul 2011. Recomandările membrilor Consiliului Științific facilitează perfecționarea modalității de implementare a proiectelor aprobate de acest organism al structurii institutului
8.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua dialogul permanent cu membrii Consiliului Științific în vederea redactării și finalizării în cele mai bune condiții a proiectelor IICCMER.

13.COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

Platforma Memoriei și Conștiinței Europene

1.Instituția inițiatoare	Institutul pentru Studierea Regimurilor Totalitare din Republica Cehă
2.Formularea problemei	Crearea unei asociații internaționale formată din instituții guvernamentale și non-guvernamentale, care au drept scop analiza trecutului totalitar și onorarea victimelor regimurilor de extremă dreaptă sau stânga în Europa
3.Denumirea politicii	Colaborare internațională în vederea recunoașterii pe plan european a crimelor regimurilor totalitare și reflectarea acestei recunoașteri în legislație, educație și instituții
4.Scop	Acest proiect este unul esențial pentru IICCMER care permite institutului să fie implicat într-o rețea largă de institute de cercetare, arhive, muzee și alte organizații publice și private, specializate în istoria și memoria regimurilor și ideologiilor fasciste și comuniste. Platforma reprezintă o instituție care va avea un rol fundamental în demersurile de consolidare a democrației prin intermediul confruntării experienței istorice a răului radical în statele afectate de fenomenul totalitar în secolul XX.
5.Obiective	<p>Obiectiv general: implicarea IICCMER într-o platformă internațională care promovează politici de asumare și cercetare a trecutului totalitar în Europa.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Adoptarea unui cadru legislativ pe plan european care să permită IICCMER și instituțiilor de profil din alte țări să își îndeplinească mandatul în condiții mai favorabile ✚ Colaborare instituțională pentru promovarea de proiecte pan-europene axate pe procesul de asumarea trecutului comunist ✚ Colaborare științifică internațională pentru studierea comparativă a regimurilor comuniste în Europa
6.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Victimele regimului comunist în România ✚ Publicul larg prin facilitarea unei mai bune cunoașteri a experienței totalitare în secolul XX în Europa ✚ Cercetătorii care vor beneficia de un cadru internațional larg în care își pot prezenta, prin intermediul proiectelor IICCMER, activitatea. Publicul nespecializat interesat de procesul de asumare a trecutului comunist în România
7.Parteneri	Douăzeci și unu de instituții din treisprezece țări au semnat actul de înființare al Platformei Memoriei și Conștiinței Europene, în prezența premierilor Republicii Cehe, dl. Petr Nečas, Ungariei, dl. Viktor Orban,

	și Poloniei, dl. Donald Tusk. Vice-președintele Parlamentului European, dl. László Tökés, a fost reprezentat la ceremonie de dl. Zsolt Szilágyi, șef de cabinet. Ceremonia de semnare a fost un eveniment asociat întrunirii premierilor din grupul Visegrad.
8.Impact	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Considerăm că participarea IICCMER în această asociația va permite o promovare la nivelul Uniunii Europene a agendei de probleme ce țin de asumarea trecutului comunist în România. ✚ Prezentarea crimelor regimului comunist din România într-un cadru instituțional recunoscut de principalele instituții ale Uniunii Europene (Parlament, Comisie etc.). ✚ Colaborări viitoare cu instituțiile membre ale Platformei
9.Perspective	Se remarcă necesitatea de a extinde și aprofunda implicarea IICCMER în această asociație internațională

Colaborare cu Compania CLARKE, COSTELLE & CO

1) Instituție inițiatoare	Clarke, Costelle & Co
2) Formularea problemei	<p>Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc a primit o propunere de colaborare din partea companiei franceze de film CLARKE, COSTELLE & CO în vederea realizării unei serii de filme documentare cu titlul <i>Apocalipsa - Războiul Rece / Apocalypse - Cold War</i> pentru televiziunea franceză. Această colaborare constă într-o cercetare în arhivele de film din România, urmărindu-se subiecte precum: Congresele PMR/PCR, Ascensiunea la putere a lui Nicolae Ceaușescu, vizitele lui De Gaulle și Nixon la București, Revoluția din 1989, etc.</p> <p>IICCMER și compania CLARKE, COSTELLE & CO au stabilit condițiile colaborării printr-un acord semnat în luna mai. În baza acestuia, IICCMER va primi o copie a documentarului și a materialului selectat iar sprijinul institutului va fi menționat la sfârșitul fiecărui episod.</p> <p>Compania franceză de film CLARKE, COSTELLE & CO este cunoscută pentru documentarele cu subiect istoric bazate pe surse inedite provenind din importante arhive de film (www.cccprod.com)</p>
3) Denumirea politicii	Parteneriat internațional

4) Scop	Cercetarea în arhivele de film din România și identificarea imaginilor reprezentative atât pentru realizarea documentarelor din seria <i>Apocalipsa - Războiul Rece / Apocalypse - Cold War</i> cât și pentru alte proiecte ale institutului constituie o perspectivă nouă în activitatea IICCMER.
5) Obiective	Colaborarea își propune să faciliteze companiei de producție de film franceză accesul la imagini din perioada 1945-1989, revelatoare pentru situația politică și socială din România comunistă. Aceste imagini sunt vizionate și selecționate de cercetători ai IICCMER în arhivele de film din România (ANF, CNC, TVR). Imaginile selectate sunt transmise editorilor de film ai CC&C. IICCMER va primi o copie a imaginilor selectate și a celor 7 documentare, după finalizarea acestora. Toate taxele de vizionare și copiere sunt acoperite de partea franceză.
6) Beneficiari	Publicul larg
7) Parteneri	CNC, ANF
8) Impact	Cele 7 filme documentare ale seriei <i>Apocalipsa - Războiul Rece / Apocalypse - Cold War</i> vor fi diseminate în spațiul audiovizual și sub formă de DVD, contribuția IICCMER fiind menționată la sfârșitul fiecărui episod unde sunt folosite imagini furnizate de IICCMER.
9) Perspective	Utilizarea materialelor puse la dispoziție de CC&C în alte proiecte ale IICCMER.

Acord de colaborare între IICCMER și Collegium Civitas, Polonia

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Collegium Civitas
2.Formularea problemei	IICCMER a semnat un acord de colaborare cu Collegium Civitas, o universitate poloneză de științe sociale și politice, în vederea organizării unor stagii de pregătire pentru studenți.
3.Denumirea politicii	Stagiu de pregătire pentru studenți.
4.Scop	IICCMER le va oferi studenților Collegium Civitas ocazia de a efectua un stagiu de vară, în cadrul căruia se vor implica în diferite proiecte desfășurate de IICCMER, în funcție de temele lor de interes.
5.Obiective	Obiectiv general: cercetarea trecutului comunist Obiectiv specific: stabilirea unor dialoguri cu tinerii cercetători asupra comunismului la nivel european.
6.Beneficiari	🇺🇦 Publicul larg prin facilitarea unei mai bune cunoașteri a experienței totalitare în secolul XX în Europa

	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Studenții care vor beneficia de un cadru internațional larg în care își pot prezenta, prin intermediul proiectelor IICCMER, activitatea. ✦ Publicul nespecializat interesat de procesul de asumare a trecutului comunist în România
7.Parteneri	Collegium Civitas
8.Impact	Primul grup de studenți va fi selectat de Collegium Civitas începutul primăverii 2012 și își va începe stagiul în iunie 2012. Acest proiect de colaborare este finanțat prin programul Erasmus Lifelong Learning Programme al Comisiei Europene.
9.Perspective	Organizarea unor noi stagii de pregătire.

Acord de colaborare între IICCMER și Universitate Libre de Bruxelles

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Universitate Libre de Bruxelles
2.Formularea problemei	IICCMER a semnat un acord de colaborare cu Universitate Libre de Bruxelles, în vederea organizării unor stagii de pregătire pentru studenți.
3.Denumirea politicii	Stagiu de pregătire pentru studenți.
4.Scop	IICCMER le va oferi studenților ocazia de a efectua un stagiu de pregătire, în cadrul căruia se vor implica în diferite proiecte desfășurate de IICCMER, în funcție de temele lor de interes.
5.Obiective	<p>Obiectiv general: dezvoltarea unei metodologii de lucru într-un mediu de formare și de cercetare științifică specializată.</p> <p>Obiectiv specific: crearea unui cadru care să le permită licențiatilor și studenților să aplice cunoștințele dobândite.</p>
6.Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Publicul larg prin facilitarea unei mai bune cunoașteri a experienței totalitare în secolul XX în Europa ✦ Cercetătorii care vor beneficia de un cadru internațional larg în care își pot prezenta, prin intermediul proiectelor IICCMER, activitatea. Publicul nespecializat interesat de procesul de asumare a trecutului comunist în România

7.Parteneri	ULB
8.Impact	Prin intermediul acestui stagiu, studentii vor avea posibilitatea de a participa la organizarea unei serii de conferințe pe tema memoriei Holocaustului și a Gulagului; integrarea unui proiect de cercetare despre RFE; numerotarea documentelor din arhivele RFE și elaborarea unui inventar al documentelor, în engleză; integrarea unui proiect de cercetare despre exilul românesc în Belgia/Franța (surse documentare disponibile la Institut: arhive private, manuscrise), în vederea realizării unui film documentar asupra exilului membrilor nomenclaturii la sfârșitul anilor '70, realizat de Teodora Mihai.
9.Perspective	Organizarea unor noi stagii de pregătire.

Parteneriat IICCMER și Fundația Konrad Adenauer- Biroul din România

1.Instituția inițiatoare	Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Fundația Konrad Adenauer
2.Formularea problemei	Parteneriatul dintre Fundația Konrad Adenauer și Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc reprezintă un sprijin important pentru realizarea proiectelor ce țin de administrarea trecutului comunist din România.
3.Denumirea politicii	Parteneriat
4.Scop	Parteneriatul constă în consultanță și sprijin logistic și financiar acordate de KAS pentru majoritatea proiectelor educaționale și de cercetare întreprinse de IICCMER în anul 2011.
5.Obiective	Cu mai bine de 70 de birouri și proiecte în peste 120 de țări Fundația Konrad Adenauer are o îndelungată experiență în promovarea democrației, a statului de drept și a economiei sociale de piață. Pentru consolidarea păcii și a libertății, KAS promovează dialogul continuu în politica externă și de securitate, precum și schimburile între diferitele culturi și religii. Fundația Konrad Adenauer desfășoară în România încă din 1991 activități de educație politică și consultanță și sprijină sistematic proiecte legate de reconcilierea cu trecutul comunist. Din 1998 KAS este prezentă cu o reprezentanță permanentă la București. Începând cu anul 2006, KAS a sprijinit sistematic proiectele derulate de IICCMER în domeniul educațional.
6.Beneficiari	Publicul larg
7.Parteneri	Fundația Konrad Adenauer

8.Impact	Pentru IICCMER, semnarea parteneriatului oficial cu Fundația Konrad Adenauer reprezintă consolidarea dialogului și a cooperării cu o instituție europeană implicată în dezvoltarea democrației și a statului de drept, precum și recunoașterea calității și importanței activității derulate de IICCMER în domeniului studierii trecutului comunist.
9.Perspective	Se remarcă necesitatea de a continua acest parteneriat.